

DARBININKAS

Vol. LXI, Nr. 48

Lapkritis-November 26, 1976 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

JAV informacijos agentūros Maskvoj suruoštą sukaktuvinę parodą lanko gyventojų minios, išstovėdamos eilė po kelias valandas. Žmonių antplūdžiui sustabdyti buvo sugalvotas tariamas bombos padėjimas parodos patalpose. Atsilyginant Sov. S-gai bus leista Los Angeles 1977 suruošti spalio revoliucijos 60 m. paroda.

JT saugumo taryba vieningai pasmerkė Izraelį už žydų sodybų steigimą užimtoje arabų žemėje ir dar kartą patvirtino savo nusistatymą nepripažinti rytinės Jeruzalės dalies įjungimo į Izraelį. Izraelis didžiai užsirūstino dėl JAV pritarimo šiai rezoliucijai.

JAV pradėtos derybos su Vietnamu dėl santykių išlyginimo buvo pertrauktos, nes nei viena šalis nuo savo pagrindinių reikalavimų neatsisakė. Vietnamo priėmimą į JT JAV vėl vetavo.

Prieš 27 m. įkurta Europos taryba kovai su tarptautiniu terorizmu pasiūlė konvenciją, kuri bet kuriuos teroristinius veiksmus prilygina kriminaliniam nusikaltimui. Tokie nuostatai prieštarauja daugelio valstybių konstitucijoms, pripažįstančioms politinės prieglaudos principus.

Italijos partizanai 1944 m. nužudė 33 vokiečių karius Romoj, vokiečių slaptos policijos mjr. Herbert Kapler surinko 335 įkaitus, kurių tarpe buvo ir 71 žydas, ir juos sušaudė. Už tai Italijos teismas jį nuteisė visą gyvenimą kalėti. Iškalėjus apie 30 m. ir susirgus vėžiu, buvo nutarta kalinį paleisti, bet tas sukelė Romos žydų pyktį, ir jie surengė prie ligoninės durų demonstracijas.

Portugalijos komunistų partijos kongresas savo vadu perrinko Stalino šalininką Alvaro Cunhal, pareiškė ištikimybę marksizmui-leninizmui ir reikalavo, kad partija būtų įsileista į vyriausybę.

JAV ginkluotųjų pajėgų komiteo senatoriai Sam Nunn ir Dewey F. Bartlett, susipažinę su NATO valstybių karinėmis pajėgomis, ragino iš pagrindų pakeisti karinės organizacijos sutvarkymą taip, kad jos būtų pajėgios ir konvencionaliais ginklais pasipriešinti galimai agresijai.

Kanados Quebeco provincijos parlamento rinkimus laimėjo Parti Quebecois, siekianti atsiskirti nuo Kanados, išrinkdama 69 iš 110 parlamento atstovų. Būsimasis min. pirm. Rene Levesque pareiškė šiuo metu nesiekiant atsiskirti nuo Kanados. Pagal konstituciją provincijos atsisakymą turėtų patvirtinti federalinė vyriausybė, visų kitų provincijų parlamentai ir Britanijos parlamento.

Libano paliaubų priežiūroje dalyvaujanti Sirijos kariuomenė įžengė į Beirutą ir įsitvirtino pagal dešiniuosius ir kairiuosius skiriančiąją liniją. Susišaudymai Beirutu tuo tarpu nesikartoja.

Britanija pareikalavo, kad krašto saugumo sumetimais apie CIA veiklą rašęs amerikietis korespondentas Mark Hosenball ir knygos apie CIA autorius Philip Agee išvyktų iš Britanijos per 14 dienų.

Palestinios išlaisv. org-ja pareiškė, kad ji sutiktų iš Izraelio okupuoto Jordano vakarinio kranto ir Gazos ruožo sudaryti palestiniečių valstybę, bet tuo tarpu nenori pripažinti teisės Izraeliui gyvuoti.

Kinija išsprogdo ketvirtą 4 mil. t, TNT pajėgumo atominę bombą.

MELŽĖJOS IR SADISTINIS STACHANoviškumas

Iš Lietuvos leidžiamos
sovietinės spaudos

Jonas Aničas, vienas iš pagarsėjusių ateizmo idėjas skelbiančių autorių, spalio 20 Tiesoj piktai rašo apie antitarybininkus, t.y. Lietuvos vaduotojus. Kaip ir paprastai, mėgina suniekinoti Vliko pastangas, kurios Helsinkio konferencijos proga pasauliui išgarsino Lietuvos, Latvijos ir Estijos bylą, kai buvo šauktasi į pasaulį, kad jis priverstų sovietus iš šių kraštų pasitraukti. Autorius priekaištauja JAV ir kitom valstybėm, kurios nepripažino Baltijos valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą. Labai piktinasi tuo, kad 1973 lietuviai emigrantai-reakcionieriai "bandė sutrukdyti sėkmingą pasitarimo darbą". Nors sovietinė spauda nuolat kartojta Vliką esant valdžios išlaikoma žvalgybine agentūra, šiuokart apie tai nerašo. Tačiau autorius piktindamasis primena prieš Helsinkio konferenciją spaudoj pasirodžiusį pranešimą-reikalavimą: "Visi geros valios lietuviai (be išimties) skiria kasmet bent vienos dienos uždarbį Lietuvos laisvinimo darbui paremti ir finansuoti..." Šitokius lietuvių veiksmų darbus autorius laiko svarbiais šalčio karo kurstymais.

D. Ivanauskienė, liaudies kontrolierė, spalio 20 Sovietų karo Lietuva dienraštį rašo apie visai nevykusį klientų, ypač moterų aptarnavimą kirpyklose. Gaunamuose iš kirpyklų pareiškimuose yra 60 procentų laiškų-skundų, liečiančių atsilikusią aptarnavimo kultūrą. Lietuviškas priežodis sako: "Koks atlygis, toks ir darbas".

Šiomet Lietuvą užpuolė anksčiau šaltieji: jie pasirodė dar spalio pradžioje. Nuo jų labai

nukentėjo dar nenuimti sodų vaisiai ir šakniavaisiai — cukriniai runkeliai, bulvės ir kitos daržovės. Administracija labai tuo susirūpino ir ragina kolchozininkus ir kitus žemdirbius kuo greičiau apšalusius vaisius ir daržoves silozuoti pašaram.

Spalio 19 rusų kalba leidžiamas dienraštis Sovietskaja Litva įdėjo vedamuoju A. Jonaičio, Skuodo rajono KP sekretoriaus, straipsnį apie Aleksandrijos vardo kolchozą — "Dirbti be atsiliekantiųjų". Iškelęs melžėjos Janinos Paulauskaitės pastangas primelžti iš karvės po 3400 kilogramų pieno, primena kitom, kad visos melžėjos turi pasitempti: vidutinės pasistengti neatsilikti nuo Janinos, o atsilikusios pasiekti vidutiniškas. Šiem ir kitiem darbam paspartinti kolchoze veikia net 30 agitatorių propagandistų. Jie yra

ipareigoti stebėti darbininkų darbą ir nuolat raginti pakelti darbo produkciją.

Kolchoze įsteigtas patyrusių propagandistų kampelis, kur jie susirinkę visapusiškai nagrinėja darbą, jo metodus, darbininkų savybes, kad iš jų būtų išspaus-ta maksimalinė (stachanoviška) produkcija. Pagrindinis ir nuolatinis reikalavimas — pasitempti ir pasitempti, ypač jei kituose kolchozuose pasitaiko didesnis darbo produktyvumas. Rūpinamasi, kad darbe prasišantieji būtų visų atitinkamai gerbiami ir visokeriopai apdovanojami.

"Svarbią įtaką darbo našumui, produkcijos gamybai didinti turi drausmės stiprinimas." Taip spalio 19 Valstiečių Laikraštis pradeda savo straipsnį apie darbą drausmę Ed. Konkevičius, žemės ūkio ekonomikos institu-

(nukelta į 2 psl.)

JAV Lietuvių Kunigų Vienybės naujoji centro valdyba. Iš k. kun. Vytautas Pikturna — sekretorius, kun. Kazimieras Pūgevičius — vicepirmininkas, kun. Viktoras Dabušis — išdėninkas, kun. dr. Zenonas Smilga — pirmininkas, kun. Juozas Matutis — vicepirmininkas, kun. Vytautas Zakaras — valdybos narys. Naujoji centro valdyba pirmą kartą posėdžiavo spalio 28 pas pirm. Z. Smilgą, Middletown, Conn.

ANTANAS POŠKUS — NE KRAŠTOTYRININKAS

(AUŠRA, NR. 3)

I Lietuvos muziejus perkeliama mūsų kultūrinės vertybės, kurios, laikui bėgant, negalėtingai nyksta. Lietuvos muziejai organizuoja įvairias išvykas po respubliką, kaupdami medžiagą savo fondams. Visų muziejų darbuotojai tai daro atvirai, nesibijodami pasakyti žmogui, kas jie tokie. Muziejaus darbuotojo pažymėjimas neretai suteikia savotišką autoritetą jį turinčiam asmeniui.

Kitais elgiamasi tik ateizmo muziejaus atstovų.

Šio muziejaus darbuotojų pažymėjimai liaudyje sukelia baimę ir neapykantą. Pažymėjimai parodomas reiškia kokios nors koplyčios apipilėsimą. Žmonės nenori duoti ateizmo darbuotojam jokių daiktų, žinodami, kad jie bus panaudoti ateistinei propagandai.

Ateistinio muziejaus darbuotojai bando žmones apgauti. Jie pasiskelbia kraštotyrininkais, rodo kraštotyros draugijos pažymėjimą, stengiasi įgauti žmonių pasitikėjimą, joki būdu neparodydami savo ateistinių pažiūrų. Tik tokiu būdu jie išvilioja įvairius, dažnai žmogui labai brangius, daiktus.

Koks būna žmogui nusivylimas, kai jis pamato tuos brangius daiktus ateizmo muziejaus vitrinai!

Prieš kiek laiko Kernavės klebonui Švogžliui prisistatė kraštotyrininkas Antanas Poškus ir išviliojo atsiminimus apie airius kunigus, jų tarpe ir apie vysk. K. Paltaroką. Netrukus

LIETUVOS GYVENTOJAI IR MIESTAI

Vilnių leidžiamas Tiesos dienraštis 1976 spalio 31 duoda naujų žinių apie Lietuvos gyventojus ir miestus. Duomenis pateikia Valerija Grigaitė, Statistikos biuro sveikatos apsaugos skyriaus viršininkė.

Šių metų pradžioje Lietuvoje buvo 3 milijonai 315 tūkstančių gyventojų. (1940 prieš sovietinę okupaciją buvo 3 mil. 215 tūkst. Reiškia, per 35 metus tepriaugo tik 100 tūkst. gyventojų tik dėl to, kad 8-10% sovietai į Lietuvą atgabeno įvairių tautybių — daugiausia rusų ir ukrainiečių — kolonistų. — E.)

Didžiausiais Lietuvos miestais laikomi: Vilnius — 447 tūkst.; Šiauliai — 112 tūkst.; Panevėžys — 94 tūkst.; Alytus — 48 tūkst.; Kapsukas (Marijampolė) — 35 tūkst. Bendra tendencija yra, kad visuose miestuose, be minėtų, dar Utenoje, Jurbarko, Telšiuose, Mažeikiuose, Kėdainiuose, Jonavoje, Ukmergėje ir kitur, gyventojų skaičius auga ir auga. Tai Lietuvos

Pavergtos Lietuvos tikintieji laišku kreipiasi į airius

Iš Lietuvos K.B. Kronikos Nr. 23

Š. m. gegužės 12 Vatikano radijas lietuvių kalba perdavė džiugią žinią, kad kovo mėn. Airijos katalikų grupė per tarybinę atstovybę Dubline norėjo perduoti pareiškimą tarybinei vyriausybei dėl katalikų persekiojimo Lietuvoje. Tarybinė atstovybė pareiškimo nepriėmė, ir Airijos katalikų grupė, sukalbėjusi rožančių prie tarybinės atstovybės vartų, išsiskirstė, o neįteiktą atsisaukimą kitą dieną išspausdino sostinės laikraštis.

"LKB Kronika" visos tikintiosios lietuvių tautos vardu širdingai dėkoja airiams už moralinę pagalbą Lietuvos katalikams, vedantiems žūtbūtinę kovą su vadinamuoju karinguoju ateizmu, kurį palaiko gigantiška valstybės mašina.

Kokia baisi veidmainystė išryškėja girdint, kaip tarybiniai laikraščiai nuolat skelbia, kad Tarybų Sąjunga remia Afrikos nacionalistus, kai tuo tarpu lietuvių, mylinčių savo tautą, gabena į Sibirą, uždaro ir psichiatrines ligonines, grįžusių iš lagerių neregistruoja, mēto iš darbo. Tarybinė spauda skelbia, kad Tarybų Sąjunga padedanti Šiaurės Airijos katalikams visomis galimomis priemonėmis, net ginklais. Tuo pat metu Lietuvoje negalėtingai triuškinama Katalikų Bažnyčia: mūsų

senos istorinės ir meniškos bažnyčios pavertamos sandėliais, muziejais, pvz. Vilniaus katedra — paveikslų galerija, šv. Kazimiero bažnyčia — ateistiniu muziejumi. Griaunama tautos dora, žalojamas lietuvių charakteris.

1940 birželio 15 Raudonoji armija mus atskyrė nuo šv. Petro Sosto ir viso nekomunistinio pasaulio. Žinios iš pasaulio gyvenimo dėl įvairių trukdymų mus pasiekia nepilnai ir pavėluotai, tačiau mes žinome ir užaugiamės, kad Airija duoda didžiausią procentą misionierių, kad jų katalikų 91 proc. sekmadieniais lanko bažnyčią, kad JA Valstybių kokybiškiausi katalikai yra airiai išvisai. Taigi, mes turime viltį, kad šis airių protestas ne pasukutinis!

Deja, Vakarų katalikai galėtų pasimokyti iš komunistų, kaip reikia kovoti už savo idealus. Pvz., viso pasaulio komunistinė (ir net nekomunistinė!) spauda metų metais šaukė už Manolį Glezų. Ir savo pasiekė! JAV negręžė Andželą Davis, padariusią kriminalinį nusikaltimą, padarė didvyrę. Bet kuomet persekiojami katalikai Lietuvoje, kuomet Vakarų Ukrainoje 5 milijonai katalikų neturi nė vienos oficialios bažnyčios, kuomet Baltarusijoje paliko vos keli seneliai kunigai, neturėdami nė vieno, nors ir slapto, kaip Ukrainoje, vyskupo, katalikų spauda pasitenkina viena kita žinute... Tiek išskentėjusi Airija turi suprasti, ką reiškia tikėjimo persekiojimas!

Lietuvos Katalikų Bažnyčia — paskutinis Bažnyčios bastionas Europos šiaurėje — jau keli dešimtmečiai veda nelygią kovą su atgabendiu ateizmu. Broliai, viso pasaulio katalikai, padėkite mums! Jūsų maldos ir kiekvienas protesto gestas teiks mums moralinių jėgų, padės atsilaukyti, laimėti teisę nevaržomai garbinti Dievą ir savo tėvynėje jaustis lygiateisiais piliečiais.

Vienintelė jėga, kurios bijo kiekvienas nusikaltėlis, taip pat ir karingasis ateizmas — viešoji opinija. Žyda turi ryžtingą senatorių Džeksoną. Nejaugi mes, katalikai, negalime turėti ką nors panašaus? Skelbkite pasauliui, kad mes, katalikai, ne tik neturime tų teisų, kurias turi Amerikos negrai, bet neturime ir spaudos, net katalikiško kalendoriaus, maldaknygių, katekizmų, kad kunigai už religinių tiesų mokymą sodinami į kalėjimus, kad jaunimas persekiojamas už bažnyčios lankymą (tikintieji jaunuoliai mokyklose elgesio gauna tik patenkinamą pažymį). Skelbkite pasauliui, kad Lietuvos vyskupijos neturi nė vieno ordinaro. Vilnius — Lietuvos sostinė nei vyskupo, nei katedros. Du vyskupai — Julijonas Steponavičius ir Vincentas Sladkevičius — jau 15 metų ištrinti be teismo. Vienintelė Kauno Kunigų seminarija išleisdavo per metus vos po kelis kunigus. Šis skaičius dėl protestų tėvynėje ir svetur padidėjo iki dešimties. O tačiau kasmet Lietuvoje miršta apie 20 kunigų. Lietuvos kunigo amžiaus vidurkis jau prašoko 60 metų.

Broliai airiai, ruoškite misionierius ir Lietuvai! Dar ir dabar Ukraina su pagarba prisimena airių kunigų pasiaukojimą Lvoje ir kitur. Savo laiku jie turės atvažiuoti ir į mūsų suvargusių tėvynę.

Jūsų maldos ir ryžtingi protestai — mūsų išsilaikymo ir pergalės laidas.

Tarybų Sąjungos KP CK Generaliniam Sekretoriui Tarybų Sąjungos Ministrų Tarybos Pirmininkui Nuorašai:
1. Lietuvos Ministrų Tarybai.
2. Religijų reikalų tarybos Įgaliotiniui LTSR.
3. Lietuvos vyskupijų vadovams.

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Ir vėl paminklų antplūdis pavergėjam! Rodos, jau ir taip svarbesnės Lietuvos kryžkelės, miestų ir miestelių aikštės yra užterštos, užgriozdintos leniniais, raudonosios armijos generalais ir įvairių rusų partiečių ar jų talkininkų paminklais. Bet

Savaitės įvykiai

R. Vokietija, norėdama paspausti savuosius disidentus, atėmė iš V. Vokietijoje gastroliuojančio mažosios scenos aktoriaus Wolf Biermano pilietybę, o rašytoją Reiner Kunze išmetė iš rašytojų unijos už valstybės įžeidinėjimą.

JAV vyriausybė nutarė paskolinti Portugalijai apie 300 mil. dol. jos ūkiniam sunkumam nugalėti ir nutarė prašyti kongresą, kad JAV galėtų dalyvauti kartu su V. Vokietija ir Prancūzija bendrame 1.5 bil. dol. fonde su 30 proc. įnašu.

Britanijos darbo partijos kairysis sparnas suruošė dideles demonstracijas prieš min. pirm. James Cunningham numatytas taupumo priemones.

Būsimasis prez. Jimmy Carter susitiko su kongreso demokratų vadais ir prašė sutikti gražintą prezidentui teisę vykdyti vyriausybės reformas, kurias kongresas galėtų vetuoti.

I JT gen. sekretoriaus vietą pareiškė pretenzijų ir dabartinės JT sesijos pirm-kas ir Sri Lanka diplomatas Hamilton Shirley Amerasinghe.

Jugoslavijoje lankėsis Sov. S-gos valdovas Leonid Brežnev pasijuokė iš gandų apie Jugoslavijos įtraukimą į Sov. S-gos satelitus ir sutarė dar artimiaus bendradarbiauti.

Nato karo laivyno pajėgų vad. Isaac C. Kidd įspėjo organizacijas valstybės moderninti savo karo laivynus, kad galėtų pasipriešinti galimam sovietų pov. laivų puolimui.

Europos bendroji rinka atmetė rytų Europos valstybių ekonominio bloko Somecon siūlymą užmegzti prekybinius santykius, bet pasiliko teisę ir toliau tartis dėl prekybos su atskiromis to bloko valstybėmis.

Egipto prez. Anwar el-Sadat leido parlamento rinkimuose dalyvavusiom trim arabų socialistų unijoms grupę pasivaidinti partijomis, bet jų veikla ir toliau bus kontroliuojama arabų socialistų unijos.

JAV sutiko leisti Rytų Vokietijos laivam įplaukti į Amerikos uostus.

Jugoslavijos konstitucinis teismas nusprendė, kad partijos darbuotojams teikiamos privilegijos už jų priklausymą partijai ir politinę veiklą negali būti laikomos vieninteliu pagrindu tokiom privilegijom naudotis.

Būsimasis JAV prez. Jimmy Carter savo spaudos sekretoriumi paskyrė Jody Powell.

vis dar negana! Štai iš Kultūros ministro Jono Bielinio pasikalbėjimo su "Literatūros ir Meno" redakcijos korespondentu sužinome, kad Klaipėdoje lapkričio 4 atidengtas dar vienas Lenino paminklas, sukurtas skulptoriaus G. Jokūbonio ir architekto V. Čekanausko. O ateinančiais metais Šiauliuose bus pastatytas paminklas raudonosios armijos kariam. Jį sukurti pavesta skulptoriui K. Patamsiui, architektai G. Pajarskaitei ir konstruktoriui R. Jakui. Vilnių būsias pastatytas paminklas raudoniešiem partizanams ir pogrindininkams, kurį turės sukurti architektai G. Baravykas, G. Ramūnis ir K. Pempė, skulptoriai A. Zokaitis ir J. Kalinauskas. Didingas paminklas būsias pastatytas Antakalniū "tarybinių" karių kapuose, kurį sukurti partija pavedė skulptoriui J. Burneikai ir architektui R. Dičiui. Vilnių yra statomas revoliucijos istorijos muziejus. Prie muziejaus būsias pastatytas sąjunginės reikšmės paminklas "tarybinės liaudies žygdarbiam įamžinti". Paminklo kūrėjai dar nesą parinkti. Kauno IX forte jau statomas paminklas "fašizmo aukom". Paminklas būsias baigtas tik 1978. Jį kuria skulptorius A. Ambraziūnas ir architektai G. Baravykas ir V. Vilius. Lengva nuausti, kad visi tie sovietiniai griozdai, įžeidžią lietuvių jausmus, išnyks pirmajam laisvės vėjeliumi pūstelėjus, taip kaip išnyko Muravjovo koriko paminklai. Iš nepolitinių paminklų tėra numatytas tik vienas — "respublikinėm dainų šventėm įamžinti". Jį projektuoja skulptorius K. Kisielis, architektai V. Čekanauskas, A. Paslaitis ir G. Telksnys.

— Rašytojų sąjungoj jau kelintą kartą aiškinami ir aptariami komunistų partijos XXV suvažiavimo nutarimai, Brežnevo kalba ir įsijungimas į penkmečio planą. Nuolatos pabrėžiamas Rašytojų sąjungos partiškumas, reikalavimai rašytojams laikytis partijos nurodymų, kūrinuose įgyvendinti idejinį kryptingumą, vaizduoti "naują žmogų". Ir kritika turinti būti kryptinga. Kasdieninė praktikoje ir kūrinio vertė nustatoma pagal partinį kryptingumą, o ne pagal estetinius kriterijus. Būdingas reiškiny, kad rusai kritikai ima vertinti ir lietuvių literatūrą. Štai spalio pradžioj Vilnių buvo "lietuvių dramaturgijos savaitė". Spalio 7 literatūriniam pokalby apie lietuvių dramą iš lietuvių diskusijose dalyvavo tik J. Lankutis, V. Bubnys ir K. Saja, o maskvinių rusų buvo net aštuoni. Pokalby buvo aptariami J. Grušo, K. Sajos, J. Glinskio, Just. Marcinkevičiaus, Jz. Marcinkevičiaus, S. Šaltenio, E. Ignatavičiaus, A. Laurinčiuko, G. Kanočičiaus, V. Petkevičiaus, R. Samulevičiaus ir kitų dramų kūriniai.

— Spalio revoliucijos sukakties proga garbės vardais ir pa-

gyrimo raštais apdovanota daug dramos aktorių, operos dainininkų, dailininkų: V. Noreika, J. Kavaliauskas, A.B. Janušauskaitė, J. Dobkevičius, A. Dūdis, J. Kuodis, J. Vaitkus, N. Lepškaitė, E. Gabrėnaitė, R. Ramanauskas, A. Večerskis, G. Apanavičiūtė, A. Čiplys, I. Riabačiauskaitė, I. Bukauskaitė, V. Leonavičiūtė, R. Arbačiauskaitė, R. Daugintis, S. Giedrimienė, R. Radzevičius, R. Dalinkevi-

MELŽĖJOS

(atkelta iš 1 psl.)

to vyr. mokslinis bendradarbis. Darbo drausmę reikią veikti administracinėmis, ekonominėmis, psichologinėmis, teisinėmis ir kitokiomis priemonėmis. Šios visos yra prievartinės priemonės. Iš antros pusės, veikiamas ir viliojančiomis darbo našumui kelti priemonėmis. Visa tai didelį rūpestį kelia komunistam ir jų pastatytom profesinėm sąjungom.

Darbe nusipelnusiems kolchozininkams teikiamos lengvatos: nemokamai ir lengvatinėmis sąlygomis aprūpinama kolchozo gyvenamuoju plotu, kuru, elektra, transportu, kelialapiais, pensijomis, poilsio namais ir kt. Jie taip pat turi teisę į priedus prie valstybinės ir kolchozinės pensijos. Auklėjimo programoj pagrindinis reikalavimas yra, kad žmogus darbe suprastų visuomeniškumo primatą ir atsisakyti individualumo. Šiuo klausimu agitatoriai turi ypatingai daug darbo su atskirais individais, braudamiesi į jų namus, šeimas, kontroliuodami iki smulkmenų asmenišką žmogaus gyvenimą. Grupinėse gyvenvietėse nuolat plankančių lenktyniavimo botagu komunistas iškošia kiekvieną žmogų.

Alma Smilgienė spalio 21 Tiesos rašo apie naują formą dir-

NAUJA ALTOS VADOVYBĖ

Po lapkričio 13 Chicagoj įvykusio Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimo Altos tarybą dabar sudarys: kat. feder. — dr. K. Bobelis ir kun. A. Stašys; sociald. — J. Skorubskas ir dr. J. Valaitis; taut. — T. Blinstrubas ir P. Bučas; Sandaros — dr. K. Šidlauskas, T. Kuzienė; SLA — P. Dargis; LRKSA — dr. V. Šimaitis; kat. mot. — E. Viliamaitė; vyčių — A. Pakalniškis; LAS — E. Smilgys; vilniečių — J. Pakalka; studentų — O. Barsketytė; respublikonų — J. Talandis ir dr. J. Genys, Altos atst. Washingtonė.

Be šių valdybos narių, į Altos tarybą įeina: kat. fed.-inž. S. Kuprys, prof. J. Stukas, E. Paurazienė, adv. P. Žumbakis; sociald. — M. Gudelis, M. Pranėvičius, A. Pužauskas, J. Valaitis; tautin. — inž. E. Bartkus, O. Biežienė, Pr. Kašiuba, A. Laikūnas; Sandaros — A. Devenienė, Gr. Lazauskas, A. Andriulionis, dr.

čius, S. Kuzma ir daugelis kitų. Minėtinos naujos knygos: "Vilniuje "Vaga" išleido Vytauto Landsbergio monografiją "Čiurlionio dailė" (400 psl., 10, 000 egz.), Kazio Grigo lietuviškų patarlių mokslinį nagrinėjimą "Lietuvių patarlės" (324 psl., 4000 egz.), E. Stanciko sudarytą bibliografinę rodyklę "Lietuvių literatūros mokslas ir kritika 1971-1973" (431 p., 2500 egz.). Pr. N.

bančiam jaunimui "šefuoti" (viršininkauti) Šiauliuose ir Akmenės rajone. Jauniem gamybininkam viršininkavimas, dar ir globa vadinamas, yra gana išplėstas. Akmenės rajone yra net keli šimtai, o Šiauliuose visas tūkstantis šefų dirbančiam jaunimui kontroliuoti. Sistemingam globotojų darbui, jų kasdieninės veiklos organizavimui kolektyvuose sudarytos tarybos. Nepaisant visų šefuotojų pastangų kolektyvinę formą paveikti ir kontroliuoti jaunimo darbą, nedaug kas tepasiekama. Ir dėl to straipsnio autorė susirūpinusi toliau rašo: "Tačiau, kaip rodo patyrimas, efektyviausia darbo forma — individualus auklėjimas, kai globotojui skiriamas vienas ar du jaunuoliai. Ji labiausiai paplitusi Akmenės rajono kolūkiuose ir tarybinuose ūkiuose, miesto ir rajono transporto statybinėse organizacijose."

Socialistinis lenktyniavimas yra viena iš pagrindinių sovietinio darbo produktyvumo formų visose ūkio šakose: tai sadistinis stachanoviškas iššūpti visas darbininko jėgas. Prieš pirmąjį pasaulinį karą bekylantis socializmas labai kietai kovojo prieš bet kokios formos akordinius (lenktyniavimo būdu atliekamus) darbus. Bet kai socializmas išsigimė į komunizmą, jis nuvertino individą ir prievartinėmis lenktyniavimo formomis jį pavertė mechanine darbo jėga. (Elta)

V. Dargis, J. Kapačinskas; SLA — E. Mikužintė; LRKSA — prel. J. Baltusevičius, V. Yucius; kat. moterų — J. Rotsko, M. Šrupšienė; vyčių — A.M. Kassel, I. Sankus; LAS — K. Dirks, V. Jokubaitis; vilniečių — J. Lekas ir A. Stankus; studentų — D. Antanelytė ir V. Zagarskas; respublikonų — K. Oksas.

I išdo globėjus paskirti šie tarybos nariai: kat. fed.-inž. V. Naudžius, taut. — V. Abraitis, socialdem. — St. Briedis, Sandaros — A. Čaplikas.

NAUJA JAV LB KRAŠTO VALDYBA

JAV LB tarybos prezidiumas praneša, kad VIII-tos LB tarybos nariai korespondenciniu būdu praveistais rinkimais patvirtino krašto valdybos pirmininko Algimanto Gečio pristatytą tokios sudėties krašto valdybą: Feliksas Andriūnas, Algirdas Budreckis, Rimas Česonis, Jonas Cinga, Juozas Gaila, Antanas Gailiūsis, Modestas Jakaitis, Bronius Juodelis, Danutė Muraškaitė, Antanas Novasitis, Balys Raugas, Bronius Vaškaitis, Aušra Mačiulaitytė-Zerr.

— Tarybinis Mokytojas lapkričio 3 paduoda žinią, kad "Šiomis dienomis Kultūros Rūmuose (Kaune) veikiančiame liaudies universitete įsteigtas naujas fakultetas — jaunųjų ateistų. Jo užsiėmimų programa sudaryta dvejiems metams. Fakulteto klausytojai — vidurinių mokyklų aukštesniųjų klasių moksleiviai, specialiųjų vidurinių, profesinių technikos mokyklų auklėtiniai, besidomintys ateizmo klausimais". Kaip besistengia komunistai, bet iš negiamybių sukurti "mokslą" vis dar nepasisekė. (E)

— Chicagoj ir apylinkėse gyvenančių lietuvių dailininkų bendra paroda yra ruošama Vasario 16 proga Čiurlionio galerijoje, Jaunimo Centre, 1977 vasario 11-20.

DOVANA — I. VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, specialus įpakavimas, žemos kainos. Siuntiniai gali būti įvairaus dydžio (net ir vokuose — banderolėmis). Negalint atvykti, gavę užsakymą, sudarome pageldaujamų daiktų siuntinį. Mūsų įstaigai gaunamos visos siuntiniai prekės žemomis kainomis. Darbo valandos nuo 12 iki 6, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 iki 6, šeštadieniais nuo 10 iki 5. Sekmadieniais ir pirmadieniais patarnaujama iš anksto susitarus telefonu. Tel. 296-5250. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Namų tel. 296-5359.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM

89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-4296.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Airconditioned, A.J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 84-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 296-1600, namų tel. TW 7-3061.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

TAISOM RADIO IR TELEVIJOS APARATUS spalvotus ir pabrastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvių. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blocai nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — imputuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsikite ir įsi' kinsite!

DALĖ POVLASKAITĖ-SELLEI, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiom progom. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant pristatoma į namus be atskiuro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvi, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdrėbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvi ir kviečia visus apylinkės lietuvių į patarnavimais pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Gaszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermeninės bet kurio miesto daly.

Jau gaunama anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY

Agronomės Izabelės Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugam amerikietim. Knyga su plastikiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Persiuntimui pridedama 50 c. Užsakymus siųsti adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Užsakymam naudokite šią atkarpą:

Užsakau "Lithuanian Cookery" egz. už dol. Persiuntimas

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos X-tojo suvažiavimo rengimo komitetas. Iš k. sėdi: Renata Čecūraitė, Lilė Gražulienė, prof. dr. Justinas Pikūnas — pirmininkas, Rita Garliauskaitė, kun. Viktoras Kriščiūnėvičius. Stovai: Alfonsas Nakas, Jonas Duncia, Jurgis Mikaitis, Viktoras Veselka, Vacius Lelis ir Antanas Grinius. Trūksta dr. Kęstučio Keblio, Jadvygos Damušienės ir Aidos Smalinskaitės. Nuotr. Jono Urbono

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

Subscription per year — \$12.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m. 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ZINIĄS • Pre-
numerata metams \$12.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožlora •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Brazaičiui prisiminti

Lapkričio 28 sueina dveji metai, kai mirė prof. Juozas Brazaitis, kultūrininkas, visuomenininkas, buvęs laikinės vyriausybės ministras pirmininkas, buvęs Darbininko laikraščio ilgametis redaktorius.

Palaidotas jis Putname vie-nuolyno kapinėse. Ten viskas kuklu, nėra net didelio paminklo, kuris patrauktų dėmesį. Yra tik įmūryta lenta, per kurią rita-si rudens lapai.

Bet jo neuždengė rudens la-pai, neuždengė užmarštis. Tą pačią mirties dieną jis bus prisimintas bent keliose akademijose. Jo minėjimas vyksta Toronte, Clevelande. Brooklyne bus specialios pamaldos vienuolyno koplyčioje. Bus rodomi filmai apie jo gyvenimą ir jo veiklą. Filmai bus rodomi visuose mi-nėtuose trijuose miestuose.

Detroite vyksta Kat. Mokslo Akademijos suvažiavimas. Bai-giamajame posėdyje, jo mirties dieną, jis bus ten prisimintas. Prof. dr. Juozas Girmius skaitys paskaitą apie Brazaitį kaip mokslininką.

-o-

Prof. J. Brazaičiui teko reikš-tis daugelyje gyvenimo sričių. Kiekvienoje srity jis buvo gilus žmogus, uolus darbininkas, su-pratęs reikalą ir padaręs dau-giau nei kiti.

Pirmiausia jis buvo mokytojas. Jam ilgai teko mokytojauti Auš-ros mergaičių gimnazijoje. Ir šiandien jo mokinės su pasi-didžiavimu sakosi, kad buvo jo mokinės ir koks buvo nuostabus mokytojas. Jis sugebėjo patrauk-liai dėstyti savo dalyką ir drau-gė sugebėjo mokinius ramiau, švelniu būdu auklėti ir vesti į gera.

Tai lietuviškai mokyklai jis davė ir naujus modernius vadovėlius. Jis pirmas parašė Litera-tūros teorijos vadovėlį, kuris pasižymi savo aiškumu, moder-numu. Drauge su kitais autoriais suorganizavo Visuotinės litera-tūros vadovėlį, dvi dalis. Ir tie

vadovėliai pasižymi savo logi-ka, savo konstrukcija. Apžvelg-tos epochos, autoriai įstatyti į savo aplinką, į kultūros raidą. Ir šiandien vadovėliai yra lyg mažos literatūros enciklopedi-jos.

Lietuviškai mokyklai suorga-nizavo ir skaitymo knygas.

Teko jam dėstyti Vytauto Di-džiojo Universitete. Dėstė lietu-vių literatūrą. Dėstė labai gerai, gerai pasirėngęs, kiekvieną kur-są naujai parašydamas. Iš tų stu-dijų liko neužmirštamos knygos — Vaižgantas, Lietuvių rašy-tojai. Jo studija apie Maironį liko neišspausdinta.

Tuo metu dėstydamas jis su-redagavo naują Donelaičio Me-tų laidą ir ją išleido liuksusi-ne knyga. Dar ir šiandien ši laida neturi sau lygaus parengi-mo. Jis grąžino užmirštą Done-laitį. Redagavo ir Pietario raštus ir Maironį. Domėjosi lietuvių tautosaka ir apie ją rašė.

Žurnalistika buvo jo bene mėgiamiausia sritis. Jai paskyrė apie 50 savo metų. Atvykęs stu-dijuoti į Kauną, tuoj įsijungė į lietuvišką spaudos darbą. Rašė labai taikliai, mokėjo analizuoti, daryti išvadas. Ir Darbininkui jis skyrė 23 metus. Jo politinės apžvalgos, jo vedamieji paliks neužmirštami.

Visuomeninė ir politinė veik-la taip pat buvo jo sritis. Į šį darbą įsitraukė daugiausia karo metais, bet jis dirbo giliai, su-prasdamas ir įžvelgdamas lai-ko reikalavimus. Visada siekė pažangos, naujumo ir pilnuti-nės demokratijos. Dirbo daug ir sistemingai, siekė savo tikslo pa-tvariai, giliai suprasdamas užda-vinį, bet kartais jo aplinka ne-suprato to, ko jis siekė, apie ką jis kalbėjo.

-o-

Ir dabar jis mum dides-nis ir brangesnis. Ir dabar jis mus kviečia daugiau dirbti, la-biau ugdyti savitą lietuvišką kul-tūrą, kūrībā ir visa atiduoti Lie-tuvos laisvei.

(tęsa iš praeito nr.)

Ji savy telkia natūralų antvalstybinį rėmėjų būrį, kuris kalbėtų antvalstybinių žmogaus teisių klausimu valstybių politi-koj. Veik kiekvienoje valstybėje Bažnyčia yra svarbi tautinė in-stitucija. Įvairiais atvejais ji gali ir privalo kelti balsą žmogaus teisių klausimais.

Kažin, ar pasauly yra kitas kraštas, kuriam taip reikėtų to-kią akciją išvystyti, kaip Ame-rika. Jos jėga ir įtaka pasauliui — politinė, ekonominė ir kari-nė srityse — yra neužginči-jama. Savo pareiškime 1973 Jungtinių Tautų žmogaus teisių deklaracijos dvidešimt penkerių metų sukakties proga JAV vys-kupai tarė: "Plati Amerikos jė-gos apimtis tarptautinėje plotnėje įpareigoja mūsų kraštą tą jėgą panaudoti žmogaus teisių tarny-boj". Kai kuriose valstybėse Bažnyčia negali pasisakyti žmo-gaus teisių klausimu; kituose kraštuose ji tai gali daryti tik didelės rizikos kaina. Šio krašto demokratinis procesas įgalina ir net stipriai įpareigoja mus kelti balsą. Tylėjimui neturim jokio pasiteisinimo.

A. a. prof. J. Brazaitis. Nuotr. V. Maželio

BAŽNYČIA IR ŽMOGAUS TEISĖS

Amerikos Katalikų Vyskupų Konferencijos pirmininko Cincinnati arkivyskupo Joseph L. Bernardin kalba Lietuvos vyčių seime 1976 rugpiūčio 28 Dayton, Ohio

Kaip vyskupam buvo sakytą Maryknoll susitikime, svarstant temą "Globalinis teisingumas ir taika", pats faktas, kad žmogaus teisės dar vis esmiškai pažeidinėjamos, apsprendžia būtinybę pasisakyti už žmogaus teises. Šie pažeidinėjimai apima visą politinių santvarkų spektrą: nuo kairiųjų vyriausybių iki dešiniųjų. Žmogaus teisių pažeidinėjimai vykdomi ir JAV priešinin-kų, ir sąjungininkų. Ši tikrovė mus verčia pabrėžti tai, kad JAV nėra vien tik bešališkas, si-tuacijon neįsivėlęs stebėtojas. Kiekvieną kartą, kai tyrim, nes mūsų strateginiai ar korporaci-niai interesai yra pavojui, arba kai išduodam žmogaus teisių principą bebalansuodami jėgą tarptautinėje šachmatų lentoje, mes tampam žmogaus teisių problemos dalim. Nesam visaga-liai, tačiau negalim teigti, kad

esam bešališki ar bejėgiai. Pa-sauly turim nemažai įtakos žmogaus teisių klausimui. Kaip tą įtaką naudosis, nėra vien tik taktikos ar techniškas klausimas. Tai yra pirmojo laipsnio mora-linis klausimas.

Nė vienoj kitoj pasaulio daly žmogaus teisių klausimas nėra tiek komplikotas, kaip tuose kraštuose, kurie yra Sovietų kontrolėje. Painumas glūdi ne klausime, ar pažeidimai vyksta, bet — kaip efektyviausiai į juos turėtų reaguoti Bažnyčia, kitos grupės, kitos vyriausybės. Sol-ženicyno plunksnos jėga ir de-tenė šiuo metu Vakaruose at-naujino susidomėjimą žmogaus teisėmis Sovietų Sąjungoj ir Ry-tų Europoj. Norint išvystyti il-galaikę akciją už žmogaus tei-ses, kuri padėtų Lietuvos žmo-nėm ir kitiem panašiose situaci-jose, susiduriama su komplikuo-tais klausimais.

Iš vienos pusės — norima da-ryti visa, kas tik įmanoma, kad būtų išlaikyta branduolinė taika tarp Rytų ir Vakarų. Šis noras iššaukė bendradarbiavimo sąju-dį, mum žinomą detentės vardu. Iš kitos pusės — per brangiai mokam už bendradarbiavimą, jei jis perkamas už tylėjimą žmogaus teisių klausimu. Rungtynės tarp Rytų ir Vakarų nuolat kyla pagunda iš dienotvarkės išstumti žmogaus teisių reika-lus. Dažniausiai tai nebus daro-ma tiesiogiai, o pabrėžiant tai, kad beveik nieko neįmanoma padaryti už Sovietų Sąjungos ar Rytų Europos ribų.

Tačiau mes turim stiprių bal-sų — kaip Solženicyną ir Amal-riką, arba Simą Kudirką, vysk. Brizgį ir ses. Margaritą Bareikaitę, su kuriais susipažinau pra-ėjusį rudenį. Jie mum nuolat primena, kad dar nesam padarę visko, ką galėtume padaryti. Ne-žiūrint klausimo painumo, nega-lim ignoruoti tų balsų, kurie mus šaukia į simbolišką ir tikrą solidarumą su katalikais ir kitais žmonėmis komunistinėse vals-tybėse, kur tik pažeidžiamos žmogaus teisės.

Ką būtų galima daryti? Ne-pretenduodamas į ypatingą į-žvalgumą, vis dėlto norėčiau pa-siūlyti keletą skirtingų veiklos formų. Viena iš Bažnyčios gali-mybių — tai tapti pasauliniu susižinojimo tinklu. Tas nuosta-busis leidinėlis "Lietuvos Kata-

likų Bažnyčios Kronika", išeinąs pavojingiausiose ir sunkiausiose sąlygose, pasauliui pateikia to-kios informacijos, į kurią neį-manoma neatsižvelgti. Ar tai liestų Bažnyčios nusistatymą Lietuvos atžvilgiu, ar vyriausy-bės politiką, privalom elgtis duomenų šviesoje. Kronikoj pa-teiktus faktus visi privalom svarstyti. Antroji Bažnyčios pa-ramos forma galėtų būti finansinė. Šioj srity tikrai turėtume stipriau veikti.

Helsinkio nutarimų pasira-šymas vyriausybėm davė naują mechanizmą skleistį savo įtakai pasauly. Kaip žinot, buvo daug rimtų svarstymų, liečiančių anų nutarimų naudingumą ir vertę. Nežiūrint, kokie būtų buvę abiejų pusių motyvai pasirašant Helsinkio nutarimus, jie dabar veikia ir privalo būti pasirašiu-siųjų naudojami, traukiant vie-nas kitą atsakomybėn už jų nesi-laikymą. Pavyzdžiui, Sov. S-ga galėtų būti pakaltinta nežmoniš-kai dideliu muto pakėlimu siuntiniam į Lietuvą. Teko gir-dėti, kad multas kartais pasie-kia 900% paties siuntinio vertės! Tokie veiksmai tikrai nepriside-da prie tarptautinio bendradar-biavimo ugdymo, kuriam Sovie-tai pasižadėjo Helsinky.

Galima būtų suminėti ir dau-giau specifinių veiklos būdų, kuriais ir vyriausybės, ir ne-vyriausybines grupes tarptauti-nė bendruomenė galėtų pakel-ti pagarbos lygį žmogaus teisėm. Baigdamas norėčiau nukreipti savo pastabas mažiau techniškos temos link. Katalikų Bažnyčios svarba kenčiantiems kasdieninį nesiskaitymą su žmogaus teisė-mis Lietuvoj ar kituose kraštuose negali būti matuojama vien tik įstatymais, politika, kurią re-miam, ar mūsų įtaka vyriausy-bėm.

Skriaudžiamieji ir persekio-jamieji, kurie dažnai yra be jokių ryšių su kitais, nori užtikrini-mo, kad jie nebus užmiršti. Jie trokšta tos garantijos, kad pasa-u-lis šalia savo reikalų atsimins ir jų, nuskriaustųjų, kančias. Tiem žmonėm visuotinės Bažnyčios bendruomenė privalo tapti stip-riu vilties ženklu ir paramos šal-tiniu. Katalikų doktrinos moky-mas, kad Bažnyčia yra Mistinis Kristaus Kūnas, šiuo atžvilgiu yra ypatingai reikšmingas.

(nukelta į 4 psl.)

EVOLIUCINIO
MADINGUMO
ĮVAIROVĖS

DR. TOMAS ŽIURAITIS, O.P.

20

a) Mokslininkų įrodyta, kad yra STABILŲ elementariųjų dalelių, nes jos yra nesikeičiančios, pastovios ar tvirtai nusisto-vėjusios. Pavyzdžiui, stabilios dalelės yra protonas, elektronas ir neturincios masės dalelės, sa-kysim, fotonas. (Fotonas — tai šviesos dalelė, kitaip vadinamas šviesos kvantu — spinduliuojuan-čios energijos mažiausiu viene-tu. Platesne prasme fotonu vadi-nami rentgeno spinduliai, o ne tiksliai matomosios šviesos kvan-tai.) Tai stabilų dalelių pavyz-džiai, kurių nereikėtų užmiršti, kalbant apie nuolatinį elementų persiformavimą, principę reiškiantį ne evoliuciją, aukštesnio lygio organizaciją, laipsnišką vieno elemento išsivystymą iš kito, bet tam tikrą keitimąsi ar persiformavimą. Štai sudegė šiaudai — "išsivystė" pelenai! Tokiai ar tolygaus keitimasis, per-siformavimą, transformacijos pavyzdžių rasim tiek, kiek rei-kia.

b) Vandenis virsta heliu. Tai tiesa. Irgi tiesa, kad HELIS

yra nulinės grupės elementas, priklausantis prie inertinių ir net prie tauriųjų dujų elemen-tų grupės dar ir dėl to, kadangi helis negamina junginių su ki-tais elementais. Todėl negali būti rimtos kalbos apie tai, kad vandenilis, pavirtęs heliu, galė-tų pagimdyti naujoves, įvairo-vės ir net aukštesnio lygio tų elementų organizaciją, kuri, kai kurių evoliucionistų išmone, turėtų pasiekti bent augalinės gyvybės lygio. Juo labiau, kad medžiaga yra net visuotinai "gy-va" (žiūr. 6-ąją ir 7-ąją atkarpą).

c) Daug kam geriausiai žino-mas radioaktyvus elementas — tai URANAS. Kol vienas gramas urano pusę savo svorio (radioaktyviai besiskaldydamas) pakeis į 0,0674 gr. helio ir į 0,4326 gr. švino, praeis net 4 bilijonai 500 milijonų metų. Tie bilijonai ir milijonai metų reiškia urano pusamžį. Šio pusam-žio dėka uranas virsta kitokios rūšies medžiaga, o ne aukštes-nio lygio organizacija.

Nėra tokios kosminės evoliu-cijos, kurią skelbia evoliucionis-tų avangardas, šį sykį priešstara-damas pačiam savo pagrindi-niam principui, kuris niekaip nesiderina ir su to avangardo samprotavimais apie evoliucijos dėsnių visuotinumą. Ar evoliu-cijos teorija dabar turi bendrą gamtininkų pripažinimą? Nie-kada ji neturėjo tokio pripaži-nimo, kaip tai žinom iš evoliu-cijos istorijos, 1959 pasitvirti-nusios ir tame suvažiavime Chi-cagoj.

2) Kuriančioji evoliucija?

Henri Bergsonas (1859-1941), prancūzų mąstytojas, kilmę žy-das, savo knygoj apie tveriamą-ją, t.y. kuriančiąją evoliuciją (L'évolution créatrice, Paris, 1959, p. 372) pateikia tos evo-lucijos tokią esminę biologinę sampratą.

Būtis savo dinamiskumu yra galingas gyvybės vyksmas ("L'elan vital"). Tai gyvybės vyksmas, kuris, anot Bergsono, kaip tik ir yra kuriančioji evo-lucija ("L'évolution créatrice"). Ši evoliucija tęsia rūšių vysty-mąsi, o Dievas nuolat palaiko tą vystymąsi. Dievas yra medžia-gos ir gyvybės Kūrėjas, nepa-liaujamas gyvenimas, amžinas veikimas ir pastovi laisvė. Ir vis dėlto "kuriančioji evoliucija" yra būtina ir Dievui, nes jis yra kažkas neužbaigta, toliau čia nesileidžiant, nors įdomu būtų pasvarstyti Bergsono sampro-

tavimus apie instinkto, intuicijos ir proto vaidmenį bei jų santy-kius pažinimo evoliucijoje.

Bent tiek iš esmės apie tą "kuriančiąją evoliuciją", kurią mums siūlo L. D-nas (LDAR), savotiškai atsiliepdamas į mano straipsnį (TZSS) ir dar kartą "patikslindamas" prel. Leonar-dą C. Gižinską (LGTL). L. D-no tokio pasiūlymo negalim priimti jau vien tik dėl šių priežasčių.

a) Tas gyvybės vyksmas savo ruožtu priklauso augalams, gy-vuliams, ypač žmogui, o ne kos-minės apimties, negyvosios gamtos visatos padarams: pvz., grumstui, akmeniui, granitui, deimantui. Veltui ieškotume čia to gyvybės vyksmo, nes jų bū-tyje iš viso jo nėra.

b) Asmuo kuria, o ne vyks-mas, nors jį vadintume kurian-čiu, evoliucija, būtina net Die-vui "tobulėti" kartu su rūšių vystymosi tęstinumu, kurį, saky-kim, atlieka "kuriančioji evo-lucija", išsivysčiusi iš Bergsono instinkto, nespėjusio virsti intui-cija, iš kurios tam tikrais evo-luciniais procesais esą atsiranda šviečiantis mūsų sąmonės branduolys ("le noyau lumin-eux") — įžvalgus protas, intelek-tas.

c) Dievas negali keistis nei kaip Kūrėjas, nei kaip Išganyto-jas, nes Dievas turi savo būties pagrindą savyje pačiam. Ši tie-sa ir Bergsonui nebuvo naujie-na, kaip tai rodo jo raštuose toks jo paties teigimas: "Mano mąs-

tymas vis labiau mane artino prie katalikybės, kurioj aš matau pilną judaizmo atbaigimą".

Bergsonas, norėdamas būti ir evoliucionistas, skirtingas nuo visų kitų evoliucionistų, pripaži-no kūrimą kaip faktą, bet jį padalino tarp "kuriančiosios evoliucijos" ir Dievo Kūrėjo, pa-jungto "kuriančiai", o ne moder-niai "evoliucijai", tebesiremian-čiai "savaiminio atsiradimo principui". Jis savo "kuriančiąją evoliuciją" labai prasišlenkė ir su tikrąja, krikščioniška Dievo Kū-rėjo samprata, ir su anuo švie-čiančiu mūsų sąmonės branduo-liu — įžvalgiu protu, intelektu.

3) Diriguojama evoliucija?

Ne tiek kritiškai, kiek madi-ngai aprašydamas 1959 m. Drau-gė Darwino knygos "Apie rūšių kilmę" šimtmetinę sukaktį, J. Venckus, S.J., pataria kiekvie-nam katalikui pripažinti šitokią evoliuciją: "Šiandieną kiekvie-nas katalikas gali pripažinti evoliuciją, t.y. kad gyvulių ir au-galų rūšys nėra nuo pat pasaulio pradžios užfiksuotos ir gali keis-tis. (...) Mes, kurie pripažis-tame Ešybę, kuri davė pradžią evoliucijai, neturime sunkumo pripažinti, kad ta pati Ešybė ga-lėjo duoti ir kryptį evoliucijai. Mes laikomės diriguojamos evoliucijos. Materialistai, ži-noma, nepripažįsta tokios diri-guojamos evoliucijos, nes tada turėtų prileisti Ešybę, kuri yra virš šitos evoliucijos" (J. Venc-

kus, S.J., "Darvinas ir Šventas Raštas", Draugas, 1959 gegužės 16; mano pabraukta — T.Ž.). Kai kas tą diriguojamą evoliuci-ją laiko teistinės sampratos evoliucija, kurią turėtų pripažinti kiekvienas tikintis žmogus, nors jis būtų ir nekatalikas.

a) Evoliucija tapatinama su kaita. Kiekvienas daiktas, auga-las, gyvulys ir žmogus keičiasi tol, kol egzistuoja, būdamas tas pats, bet ne toks pat. Pavyz-džiui, šimtmetis Jonas Jonaitis per tuos metus gal labai keitė-si ir pasikeitė, bet jis tebėra ir bus tas pats Jonas Jonaitis, kol gyvens. Todėl jis, o ne kas kitas, yra atsakingas už savo veiksmus. Ar toks keitimasis reiškia evoliuciją, vieno iš kito išsivystymą, aukštesnio or-ganizmo laipsnišką kilimą iš jo žemesnės, iš grynai gyvuliškos "formos"? Pagaliau tas Jonas Jo-naitis, kaip embrionas išaugo į šimtmetį senelį, o ne išsi-vystė iš savęs kaip embriono. Priešingai teigti reikėtų pripa-žinti tokią nesąmonę: Šim-tametis Jonas Jonaitis išsivystė pats iš savęs... Oras nuolat kei-čiasi. Tai ir oro keitimąsi reikė-tų vadinti evoliucija, ją tapati-nant su kaita.

b) Nuo pat pasaulio pradžios buvo negyvoji gamta, o ne "gy-vuliai ir augalai" (pirmiau Die-vas sukūrė augalus, o tik paskiau — gyvulius).

(Bus daugiau)

REIKALINGA VISŲ TALKA

Rytinio Atlanto pakraščio lituanistinių mokyklų inspektoriaus Antano Masionio atviras laiškas M. Stoniui dėl jo straipsnio "Ko labiausiai reikia lituanistinei mokyklai"

4

Tamsta, p. Stony, savo straipsny niekur aiškiai nepasisakai, kad dėl mokinių skaičiaus sumažėjimo kalti mokytojai, bet iš straipsnio sąrangos ir užuominų, kad reikią mokytojų idealistų, reikią žmonių dirbančių ne už pinigus, ne vienas gali tokią išvadą sau pasidaryti, bet tai būtų didžiausia klaida. Kas gi buvo pirmieji mokyklų organizatoriai, jei ne mokytojai, kas jau dešimt metų renkasi visai savaitei į Dainavos stovyklą, jei ne mokytojai, svarstyti visokių su mokykla susijusių problemų. Kas suorganizuoja ten pat jaunimui lietuvių kalbos ir tautinių šokių kursus, kad jie, tas jaunimas, kas metai pasitobulinę ir papildę savo žinias, galėtų talkinti mokyklose ir užimti vietas tų, kurie jau negali ilgiau dirbti ir iš švietimo darbo pasitraukti.

Kadangi Tamsta gyvena ne taip jau toli nuo Dainavos, tai manau, kad gerai žinai, kas ten darosi, su koku intensyvumu ten tą savaitę dirbama, kokie klausimai ir kokios problemos svarstomos. Ten svarstomi ne tik metodai, ne tik prie mokinio priėjimo ir jam žinių perteikimo būdai, bet ir mokyklos organizacija, vedėjų pareigos, mokytojų rolė mokyklos išlaikyme, jų santykiai su tėvais, su organizacijomis, siekiant vis aukštesnio mokyklos kokybinio ir kiekybinio lygio. Per dešimt metų tokio intensyvaus darbo neliko nė vienos problemos, nė vieno klausimo, iškilusio kada nors mokykloje ar tėvų ir mokytojų susirinkimuose bei posėdžiuose, kuris nebūtų buvęs ten svarstytas ir išsamiai išdiskutuotas.

Kas lankė tą stovyklą šią praejusią vasarą, galėjo itin gerai susipažinti su mokytojų rūpesčiais ir sielojimusi visais lituanistinio švietimo ir auklėjimo reikalais, nes p. J. Masilionis, kuris kasmet tas studijų savaites rūpestingai aprašydavo, buvo surengęs parodėlę ir išstatęs visus dešimties vasarų studijų savaitių aprašymus, kurie aiškiai ir pirštu prikišamai parodė, ką lituanistinių mokyklų mokytojai dirba ir kuo sielojasi. Buvo taip pat parodyta, kokie skaičiai mokytojų ir iš kaip toli ten suvažiuoja.

Tos žinios ir to reikalo supratimas parodo, kaip neteisingi yra Tamstos kaltinimai, kad šių dienų lituanistinės mokyklos mokytojui trūksta idealizmo, kad jis

Bažnyčia ir žmogaus teisės

(atkelta iš 3 psl.)

Geriausiai tai išreiškė Šv. Povilas: "Nes kaip kūnas yra vienas ir turi daug sąnarių, visi gi kūno sąnariai, nors jų yra daug, tačiau yra vienas kūnas, taip ir Kristus... Jei ką kenčia vienas sąnarys, kenčia visi drauge sąnariai; arba jei vienas sąnarys yra gerbiamas, džiaugiasi visi drauge sąnariai." 1 Kor. 12:12,26.

Šiais žodžiais išsakomas mūsų tikėjimo turinys. Negalim pamiršti kenčiančiųjų už tikėjimą, nepaneigdami paties tikėjimo. Mistinio Kristaus Kūno doktriną išpažįstam ne vien tik kaip išmoktą tiesą. Savo vienybę Mistiniame Kristaus Kūne kas dieną švenčiam ir patvirtinam Šv. Eucharistijoje. Mūsų katalikiškasis tikėjimas ir kasdieninis dalyvavimas Eucharistijoje įpareigoja neužmiršti kenčiančiųjų Kūno narių visam pasauliui. Mūsų tikėjimas privalo šviesti mūsų veiksmuose — pasisakant už žmonių teises, teikiant medžiaginę paramą ir palaikant su jais ryšius.

Šiandien atėjau jum pasakyti, kad jų vargais aš ir toliau asmeniškai rūpinsiuos. Esu tikras, kad drauge ir visa JAV Bažnyčia jais rūpinsis.

Iš anglų kalbos vertė
Gintra Ivaškienė

dirba už pinigus ir panašiai. Ar Tamstai žinoma, kad į tas stovyklas suvažiuoja mokytojai ir jaunimas (jo buvo praėjusią vasarą dvigubai daugiau negu senimo) net iš taip toli, kaip Los Angeles, New Yorkas, Washingtonas, Philadelphia, ir iš kitų panašaus tolimo vietų? Suvažiuoja jie ten ne atostogų, bet, aukoję beveik visų metų šeštadienius, paaukvoja dar ir savo vasaros atostogas arba jų dalį. Suvažiuoja ne poilsui, bet sunkiam darbui. Pvz., pirmaisiais ir antraisiais studijų savaitę metais buvo skaitoma ir svarstoma po 30 paskaitų per tą vieną savaitę, taip, kad dalyviai buvo pradėję net skūstis per dideliu apkrovimu ir stoka atsikvėpimo. Suvažiuoja čia jie daugumas už savo pinigus; daugeliui, užsimokėjus už kelionę ir išlaikymą stovykloje, neužtenka nė tų visų "pinigų", kuriuos jie gauna už visus šeštadienius metų būvy. Taigi iš ko jau, ko, bet iš tokio mokytojo nieko daugiau negalima reikalaui ir jokių būdu negalima jam prikišti idealizmo stokos.

Kad mokinių skaičius mokyklose yra sumažėjęs, negalima už tai kaltinti mokytojų. Visa kaltė yra tėvų. Į juos visuomet atsimušą visokie vajai, kaip į kokią npermušamą sieną. Čia reikia, kaip Tamsta teisingai pastebi, visų talkos, tiek pavienių asmenų, tiek organizacijų, pavartojant asmeninius kontaktus ir didžiausią taktą.

Ne visuomet tačiau galima kaltinti ir tėvus. Daugelis imonių ir įstaigų šiais laikais yra išsikėlusios arba statomos toli nuo didesnių miestų, tiesiog laukuose. Jaunieji mūsų chemikai, inžinieriai ir visokių kitokių menų mokslininkai iškeliami į tuos pasviečius, kurie kartais labai toli nuo lituanistinių mokyklų. Tamstos patarimas šiem irgi yra labai taiklus ir teisingas. Jie turėtų susiorganizuoti bent keelių vaikų grupę ir pradėti juos mokyti ten gyvenamoje vietoje, susirenkant, kaip jau kai kur daroma, vieną šeštadienį vienu namuose, kitą kitų. Dažnai šitokia ne formali, ne mokyklinė, bet šeimos nuotaika, įjungiant jaunesniems dar pasakų sekimą ar skaitymą, gali atnešti net geresnių rezultatų.

Sutinku su Tamsta, p. Stony, visa širdim, kad Tamsta rašai, kad lituanistinės mokyklos reikalas yra ne tik tėvų ir mokytojų, bet visų lietuvių reikalas. Taip, mokyklą turėtų išlaikyti visi lietuviai: ir tie, kurie turi vaikių, ir tie, kurie neturi, net ir viengungiai. Imant valstybės mastu, ar, kaip čia Amerikoje, atskiuro miesto ar miestelio mastu, kur yra bent kokia mokykla, ji išlaikoma visų piliečių iš jų sudedamų valstybei ar miestui mokesčių. Ten niekas negali durtis, kad jis neturįs vaikų ir jam nesą reikalo mokyklą išlaikyti. Ypač negalim mes to daryti čia svetimojo šaly, kur norim išlaikyti savo kalbą, papročius, visą savo lietuviškumą. Juk tėvai, kurie leidžia savo vaikus į lituanistinę mokyklą, daro tai ne savo, bet visuomenės naudai. Jų vaikai iš to sau karjeros nepadarys, tą žino tėvai labai gerai, bet jie žino, kad leisti vaiką į lietuvišką mokyklą yra jų lietuviškos savivargbos dalykas, ir kartu tikisi, kad gal gi iš to vaiko išeis ir lietuviškai visuomenei susipratęs darbininkas. Taip ir yra. Ir tokie jaunuoliai dirba ne tik sau ar savo šeimai, bet visai lietuviškai visuomenei. Užtat ir tos visuomenės besąlyginė pareiga yra lituanistines mokyklas išlaikyti.

Tamsta savo straipsny ypatinčiau pabrėži Lietuvių Bendruomenės pareigą rūpintis mokyklomis. Su tuo irgi visiškai sutinku. Tai būtų idealiausias dalykas. Jei visi, tiek pavieniai lietuviai, tiek organizacijos, įsijungtų į Lietuvių Bendruomenę,

suneštų jai šimtaprocentinį savo įnašą nario mokesčio formoje ir jei visi vieningai siektų vieno ir to paties tikslo, išlaikyti lietuvių, tai Lietuvių Bendruomenė galėtų tai padaryti. Tiesa, LB rūpinasi mokyklomis ir dabar. Mokyklos visą laiką yra buvusios LB Švietimo Tarybos žinioje. Švietimo Taryba nustato mokyklų programas, leidžia vadovėlius, informuoja mokyklas apie pasirodžiusias naujas knygas, vadovėlius, įvairias mokslo priemones, skiria mokyklų inspektorių lankyti mokyklom, rengti regioninėm mokytojų konferencijom ir spręsti įvairiom iškilančiom problemom greičiau ir vietoje. Pati Taryba organizuoja sėkmingas mokytojų studijų savaites, rūpinasi nauju mokytojų ir mokinių prieaugliu. Visa šitai yra daugiau moralinė parama ir pagalba mokyklom. Su materialine pagalba turi ateiti

PHILADELPHIJOS CHORAS VILTIS

KONCERTUOJA PATERSONE

Patersono lietuvių Šv. Kazimiero parapijai 65 metai

Kas tas Paterson? Tai New Jersey valstijos antras savo didumu miestas. Seniau Paterson buvo garsus savo tekstilės fabrikais ir gaminiais. Buvo vadinamas Silk City. Dar 1939 jame buvo apie 600 įvairių tekstilės įmonių: verpyklų, audyklų, dažyklų. Bet jau 1959 tų įmonių beliko tik 39. Daugelis jų neatlaikė svetimųjų konkurencijos ir užsidarė, kitos išsikėlė į pietines valstijas, nes ten mažesni mokesčiai. Su tekstilės įmonių mažėjimu mažėjo Patersone ir lietuvių skaičius.

Tekstilės įmonėse buvo gavę darbą nemaža lietuvių, nes, palyginant su kitomis dirbtuvėmis, jose buvo geriau atlyginama, nors darbas buvo nelengvas. Čia daugiausia kūrėsi vyrai viengungiai, o vėliau atsirado ir šeimos. Jie pradėjo dairytis bažnyčios. Laikiniai prisiglaudę lenkų bažnyčioje, bet nenurimo, kol 1911 spalio 15 įkūrė savo lietuvių Rymo katalikų parapiją. Pirmosios mišios lietuviškai buvo Šv. Jono gimnazijos salėje. Vienas iš pirmųjų steigėjų, kurių tik keli likę, buvo Juozas Lekavičius, dabar 87 metų amžiaus. Jis jau ir 60 metų savo vedybų sukaktį atšventė Šv. Kazimiero bažnyčioje. Patersono lietuvių nepatiko glaustis svetimųjų pastogėse, ir jie nutarė pasistatydinti savo lietuvišką bažnytelę. Čia ypatingai daug padėjo jau tuomet pradėjusi veikti Šv. Kazimiero draugija. Parapija pasirinko Šv. Kazimierą savo globėju — ir bažnyčiai duotas Šv. Kazimiero vardas.

-o-

65 metų sukakties minėjimas buvo pradėtas spalio 17 Šv. Kazimiero bažnyčioje koncelebracinėmis mišiomis. Mišias užgyvus ir mirusius parapičius aukojo 3 kunigai: kun. Jonas Kintau, buvęs ilgus metus parapijos klebonas, dabar klebonas emeritas, dabartinis klebonas kun. Viktoras Dabušis ir svečias, Lietuvių Religinės Tarnybos direktorius, kun. Kazimieras Pugevicius. Gražų ir prasmingą (kaip visada), progi pritaikytą pamokslą pasakė kleb. kun. V. Dabušis. Jis kvietė parapičius paglausti apie savo parapijos ateitį. Kiekvienas parapietis turįs paklausti save: "Ko šiandien Dievas reikalauja iš manęs?"

Po mišių bažnyčioje buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

3 o pietų toj pačioje bažnyčioje įvyko religinis koncertas, šv. valanda. Programą atliko Philadelphia choras Viltis, kuriam vadovauja Leonas Kaulinis. Chorą labai praturtino solistai—Ona Pliuškonienė, Ona Šalčiūnienė, Violeta Bendžiūnė

visuomenė ir organizacijos, nes lituanistinės mokyklos yra mūsų visų reikalas ir nuo to priklausys visa mūsų ateitis laisvajame pasaulyje. Iki šiol lituanistinė mokykla yra buvusi mūsų lietuviškos veiklos ir gyvybės barometras. Kurioj kolonijoje yra dar lituanistinė mokykla, ten ir visa lietuviška ir kultūrinė veikla yra gyvesnė; kur mokyklos nebuvo ar jau nebėra, ten viskas, visi gyvybės ženklai eina silpnyn.

Reikia tikėtis, kad nauja JAV LB Krašto valdyba ir taryba išlaikys senas tradicijas rūpintis lituanistine mokykla, kaip savo akies lėliuke, ir kartu su naujomis ir jaunomis jėgomis lietuviško švietimo ir auklėjimo darbą dar daugiau suintensyvins ir rems.

Tai, rodos, jau viską išsakyti, kas buvo, perskaičius Tamstos straipsnį, susikaupe, ilgai nešiotai ir svarstyta mano širdy.

Su geriausiais linkėjimais ir kvietimu į lituanistinio švietimo ir auklėjimo darbą.

Antanas Masionis
Lituanistinių mokyklų inspektorius

ir Edis Lušis, o taip pat ir smuikininkė Brigita Pumpolytė.

Buvo atlikta ši religinio koncerto ir šventosios valandos programa: Apsaugok, Aukščiausias — Č. Sasnauskio; Malda — A. Vagnaičio; Skubink prie kryžiaus — J. Naujalis; Vilties choras su smuikininkėmis Br. Pumpolyte, soliste Ona Pliuškoniene, Anelės Kaulinytės vargonais palydėtas, atliko Malda — J. Naujalis ir Marija — Prosper Guide, solo Ona Šalčiūnienė.

Kadangi šv. valanda buvo sujungta su choro pasirodymu, tai choras sugiedojo visas kitas tradicines šventosios valandos giesmes: Tegul būna garbinamas, suplikacijas, Schuberto — Šventas, Šventas, Prieš taip didį Sakramentą, Garbinkime Švč. Sakramentą ir pabaigai J. Dambausko — Maldą už tėvynę. Vargonais giesmes palydėjo parapijos vargonininkė Eleonora Vaičaitytė-Williams ir Anelės Kaulinytė iš Philadelphiajos.

Šventosios valandos metu pamokslą pasakė dažnas Šv. Kazimiero svečias kun. Kazimieras Pugevicius, pabrėždamas reikalingą išlaikyti savą lietuvišką parapiją, primindamas kaip pavyzdžius parapijos kūrėjus, ypač vieną iš jų, Juozą Lekavičių, kuris dar ir dabar, sulaukęs 87 metų, kas rytą atvažiuoja patarnauti mišiom. Jei tokį uolumą parodytų visi, ir jauni ir seni, tai mūsų parapijom nereikėtų bijotis dėl jų ateities.

Po šv. valandos ir koncerto buvo parapijos salėje vaišės, kuriose pasiliko ir visas choras ir gražiai pabendravo su patersoniečiais. Reikia pabrėžti, kad Vilties chore gieda ir gražūs skaičius jaunimo. Jaunimas paplatino ir Vilties choro išleistas plokšteles. Nemaža patersoniečių jas įsigijo ir dar ieškojo, platiniojam kiek anksčiau namo išvažiuos.

Patersoniečiai labai dėkingi Šv. Kazimiero parapijos klebonui ir tarybai, kuriai sėkmingai visą laiką nuo pat pradžios vadovauja Jurgis Jasulaitis, už tokį gražų koncertą. Visi dalyviai grožėjosi ir gerėjosi atlikta programa, kalbėdami, kad Patersone jau labai senai yra kas nors panašaus būdų. Tikrai viskas praėjo su dideliu dvasios pakilimu ir nepaprastai gražia nuotaika. Prasmingesnio 65 metų jubiliejaus minėjimo tikrai negalėjo būti.

Baigiant reikia pridurti, kad Šv. Kazimiero parapijos taryba yra labai aktyvi ir didelę pagalbą klebonui parapiją administruoti. Jis ja didžiuojasi ir dažnai įvairiomis progomis reiškia savo dėkingumą. Šio jubiliejaus metu

ŠIMTASIS GIMTADIENIS

Celina Petkevičiūtė-Mošinskienė gimė 1876 gruodžio 9 Šiauliuose, Elenos ir Romualdo Petkevičių šeimoje. Jubiliatė yra plačiai žinoma lietuvių tarpe kaip veikli nepriklausomos Lietuvos visuomenininkė, pedagogė, labdarybės draugijų veikėja.

Tėvui mirus, jos motina išteikėjo už S. Prakaičio, kurio namuose vykdavo lietuvių veikėjų suvažiavimai. Juose dalyvavo ir Vincas Kudirkas. Taigi Celinai jau pačioje jaunystėje teko susipažinti su anų laikų lietuviška veikla.

Pirmoji mokykla, kurią Celina pradėjo lankyti, buvo Šiaulių rusų keturklasė. Iš jos netrukus ji buvo pašalinta už atsisakymą sekmadieniais eiti į pamaldas cerkvėje. Gimnazisto Vytauto Mošinskio padedama, ji namie pasiruošė egzaminą į Lomonosovo gimnaziją Rygoje. Tą gimnaziją ji ir baigė. Petrapily studijavo aukštuose prof. Leshafto kursuose ir tuo pačiu laiku dėstė istoriją Šv. Kotlynos mergaičių gimnazijoje. Ketvirtą klasię tuo laiku Celinos mokinė buvo Sofija Kymantaitė, vėliau Mikalojaus Čiurlionio žmona.

Petrapily išteikėjo už inž. Vytauto Mošinskio, vėliau Charkovo Technologijos Instituto ir Lietuvos Universiteto profesoriaus, kurio šimtąjį gimtadienį šią vasarą plačiai minėjo Lietuvoje. Celina Petrapily įsteigė savo pirmąjį vaikų darželį, pradžioje savo bute, vėliau erdviose notaro Zabielskio įstaigos patalpose.

venimo būvy yra sutikusi eilę žmonių kuriem vienu ar kitu atveju, yra palikusi neišdildomų įspūdžių. Būtų įdomu, jei kas spaudų papasakotų apie dabar tenka sutikti. Ji noriai klauso jų pasakojimų apie jų šeimą ir vaikaičius kurie dabar yra maždaug to paties amžiaus, kokio buvo jų seneliai, kada jie žaidė, šoko, dainavo, vaidino, piešė, rašė, skaitė ir pešėsi savo pirmojo mokyklėlėje—vaikų darželyje... Be šio labai mėgiama ir sėkmingo darbo su vaikais, Celina Mošinskienė aktyviai dalyvavo ir visuomeniniame darbe bei labdarybės organizacijose. Savo darbu ir sumanumu ilgus metus talkino Lietuvos motinom ir vaikam globoti organizacijų sąjungos ilgametei pirmininkei Jadvygai Tūbelienei. Niekad neatsisakė jokio darbo, visuomet turėjo naujų idėjų, kaip būtų geriau suruošti balių ar pobūvį, pravesti loteriją, kaip surinkti daugiau dovanų laimėjimui, kad tik daugiau pelno būtų Pieno Lašo, Kūdikų gelbėjimo, Tautiniam laivynui remti ir kitom draugijom. Ji buvo visur, vis geros nuotaikos, vis užimta,

visi parapijos tarybos nariai, kurių yra vienuolika, net ir su savo žmonomis atliko įvairias pareigas.

Barbora Paež.

Celina Mošinskienė gruodžio 9 švenčia savo šimtąjį gimtadienį.

Sugrįžusi į nepriklausomą Lietuvą, ji tęsė savo pedagoginį darbą Kaune. Per visą nepriklausomos Lietuvos laikotarpį daugelio kauniečių vaikai savo pirmus mokslus pradėjo Mošinskienės vaikų darželyje. Vieną kitą savo buvusių mokinių jai dar ir vis bėgte, dirbo su noru ir meile, nesigailėdama savo laiko.

Ji taip pat buvo viena iniciatorių ir steigėjų Moterų seklyčios Kaune. Jaukiose patalpose buvo biblioteka ir skaitykla, kuriomis nemokamai galėjo naudotis tos moterys, kurios norėjo ramiai praleisti valandą kitą, paskaityti, pasikalbėti, susipažinti.

C. Mošinskienė išaugino ir išmoksline du sūnus, abu inžinieriai. Algirdas gyvena Brazilijoje, Vytautas įsikūręs Pompano Beach, Floridoje. Ji turi 4 vaikaičius ir 6 provaikaičius.

-o-

1944 įvykiai privertė palikti savo kraštą, ir sukaktuvininkė pirmiausia atsirado Vienoje, iš ten Brazilijoje, vėliau Philadelphiajoje, o dabar gyvena 900 SE 7th Av., Pompano Beach, Fla. 33060, sūnaus Vytauto šeimoje.

Nežiūrint savo šimto metų amžiaus, Celina Mošinskienė tebėra sveika, žvali, myli žmones ir gamtą, mėgsta judėti, keliauti, ką nors naujo pamatyti, naujų pažįstamų įsigyti. Plačiai koresponduoja su giminėmis, draugais ir pažįstamais visose pasaulio dalyse. Nevieną stebina savo šviesia atmintimi ir nepaprastu gyvastingumu. Netenka abejoti, kad ji savo ilgo gyvybės pažintį su šimtmete jubiliate.

-o-

Lietuvių Bendruomenės Pompano Beach Floridos Aukstinio Kranto apylinkėse gruodžio 4, šeštadienį, 12 v. Ft. Lauderdale Inn salėje, 5727 No. Federal Hwt., Ft. Lauderdale, ruošia pagerbimą-priešpiečius savo šimtmetės narės Celinos Mošinskienės gimtadieniui atšvęsti.

bvs

LIETUVA LANKOMA 1977

su
UNION TOURS ☆
ir

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES

Išvykstama gegužės 12, gegužės 19, birželio 20, liepos 18, rugpjūčio 15, rugsėjo 22

Dėl informacijų kreiptis adresu:

UNION TOURS, INC.
6 EAST 36TH STREET
NEW YORK, N.Y. 10016
(212) 679-7878

☆ Vadovauja kelionėm į Rytų Europą nuo 1931

LOS ANGELES, CALIF.

Šaunios lietuviškos vestuvės

Neseniai mūsų lietuvišką koloniją pradžiugino Algimantas Mikuckis ir Vaidilutė Butkytė, sukurdami lietuvišką šeimą. Abu jaunavedžiai gimė, augo ir aukštusius mokslus ėjo Los Angeles.

Algimantas Mikuckis, baigęs Šv. Kazimiero pradžios mokyklą pirmuoju mokiniu, įstojo į katalikišką gimnaziją, gaudamas ketveriame metam stipendiją iš Firestone bendrovės. Baigęs gimnaziją labai sėkmingai, per trejus su puse metų baigė California State universitetą, gaudamas bakalaurą laipsnį Cum Laude. Nuo mažens įsijungė į skautus. Vėliau pasidarė draugininku ir vadovavo skautų stovyklom. Buvo labai aktyvus tautinių šokių dalyvis. Mokytojo lituanistinėje šeštadieninėje Šv. Kazimiero parapijos mokykloje, bet dėl tarnybinių pareigų vėliau turėjo pasitraukti. Tėvų įskiepytą patriotizmą jis panaudojo lietuviybės palaikymui ir, kiek leidžia laikas, darbuojasi su lietuvišku jaunimu.

Čia galima teigti, neabejotinai džiaugsmingai, kad jis pasirinko sau gyvenimo draugę panašią į save. Vaidilutė yra dukra Birutės ir Povilo Butkių, kurie savo penkis vaikus, tris sūnus ir dvi dukras, išaugino religingai ir patriotiškai dvasioje. Panašiai, kaip ir Algimantas, ji nuo pat Šv. Kazimiero parapijos mokyklos visur buvo pirmaujanti mokinė. Mokyklų vadovybė ją pastebėjo, ir ji gavo ketveriame metam stipendiją. Gimnazijoje buvo Scholarship Federation narė ir vėliau prezidentė. Dabar ji dar lanko valstybinį universitetą, kur yra dekanas garbės sąraše. Jau trečius metus mokytoja lituanistinėje mokykloje. Visur, kur tik randa progą, pasisako esanti lietuvaitė ir gina Lietuvos vardą ir reikalus. Būdamą tautinių šokių šokėja, dalyvavo visose tautinių šokių šventėse Chicagoje. Yra skautė. Išskylaudama skautų stovyklose, buvo vadovė.

Bešokdami tautinius šokius ir bestovyklaudami, Algimantas ir Vaidilutė susipažino ir štai sukūrė lietuvišką šeimą. Jų moterystę palaimino kun. Algirdas Olšauskas. Juos palydėjo liudininkai — šešios poros tautiniais drabužiais gražiai pasipuošusių pamergių ir juodais kostiumais pabrolių. Algimanto sesers dukra ir Vaidilutės jauniausias brolis paskui palydą nešė žiedus. Gražiai išpuoštoji bažnyčioje jaunuosius sveikino kun. A. Olšauskas; jis perdavė sveikinimą ir iš Romos, nuo šv. Tėvo. Br. Budriūni vargonuojant, solo gražiai pagiedojo B. Dabšienė ir A. Polikaitis. Po vedybinių ceremonijų jaunoji prie Marijos sta-

tulos padėjo puokštę gėlių ir tyliai minutėlę pasimeldė.

Vėliau puikiose restorano patalpose jaunavedžius pasitiko su duona ir druska jų tėvai ir apie 150 svečių smarkiais plojimais.

R. Dabšys, kuris buvo iškilnių vadovas, perskaitė gautas sveikinimo telegramas, kurių tarpe buvo atsiųstų ir iš Lietuvos.

Asmeniškai jaunavedžius skautų-čių vardu sveikino I. Vilkenė. Sveikino ir savaitgalio mokyklos vedėjas Vl. Pažiūra, pasidžiaugdamas jaunavedžių lietuviškumu ir linkėdamas jį išlaikyti. Labai įspūdingi buvo jaunavedžių tėvų sveikinimai.

HARTFORD, CONN.

LB SUKAKTIS

IR MENO ŠVENTĖ

Lietuvių klube spalio 23 iškilmingai buvo paminėta JAV Lietuvių Bendruomenės 25 darbo metų sukaktis. Ta proga įspūdingą programą atliko Brocktono Šv. Kazimiero parapijos choras, Bostono vyrų sekstetas ir solistai Daiva Mongirdaitė-Richardson, Stasys Liepas ir Norbertas Lingertaitis, vadovaujant kompozitoriui Julijui Gaideliui.

Tuoju po LB apylinkės pirminko S. Zabulio įžanginio žodžio choras padainavo J. Gaidelio "Tėviškes laukai", St. Šimkaus "Žolelė žydėjo" ir kitas dainas. Chorisčių tautinė aprangą ir mišraus choro dainavimas teikė daug malonaus džiaugsmo. Po choro pasirodė sekstetas ir solistas N. Lingertaitis. Kadangi publika smarkiai plojo, dainininkai dainavo ir bisui.

Antrojoje programos dalyje buvo atlikta kantata "Lietuviškas žodžiu" — Bernardo Brazdžionio žodžiai, Juliaus Gaidelio kompozicija. Dainavo choras ir solistai D. Mongirdaitė ir St. Liepas. Akomponavo Lee Downing. Dirigavo J. Gaidelis. Muzikinė harmonija ir gerai paruoštų dainininkų balsai klausytojus žavėjo. Po ilgų ovacijų pirm. S. Zabulis padėjo kompozitoriui J. Gaideliui, choristam, solistam, vyrų seksteto dainininkam ir akompaniatoriui. Jaunieji bendruomenininkai atnešė didelį krepšį gėlių chorui; solistei D. Mongirdaitei įteikė raudonų rožių puokštę; papuošė gėlėmis komp. J. Gaidelį, solistus St. Liepą ir N. Lingertaitį, akompaniatorę Lee Downing ir choro pirminką Juozą Bačkauską.

Po meninės programos pirm. S. Zabulis trumpai pakalbėjo apie LB 25 metų darbo sukaktį. Paminėjo čia atsilankiusius šios organizacijos pirmūnus-inkorporatorius, gyvenančius Hartforde ir Waterbury; tai teisėjas Frank Monchun (Mončiūnas) ir dr. Petras Vileišis. Jie tarė keletą žodžių apie LB įsikūrimą. Abu buvo pagerbti ir apdovanoti gėlėmis. Buvo prisiminti ir

Inž. P. Butkys, Vaidilutės tėvas, sveikindamas prašė išlaikyti širdyse tą lietuvišką liepsnelę, kuri tėvų pastangomis jose rusena. O Algimanto motina Mikuckienė perskaitė gana ilgą, reikšmingą, jautriai patriotišką ir šeimyniškai šiltą sveikinimą.

Po kalbų ir sveikinimų D. Razutytės vadovaujamos tautinių šokių grupės mergaitės pašoko Sadutę, pabaigoj gėles atiduodamos jaunamartei. Po to, O. Razutienei vadovaujant, buvo sudainuotos kelios gražios lietuviškos dainelės.

Jaunimas ir senimas gražiai pasišoko-pasilinksmino.

J.K.

kiti inkorporatoriai: a.a. Walter M. Chase (Čekanauskas, hartfordiškis), Antanas Saulaitis (Waterbury) ir prel. Jonas Balkūnas (Florida).

Po šių malonių iškilnių pirminkas pranešė, kad ateinančių metų kovo 12 Hartforde įvyks krašto valdybos rengiamas JAV LB inkorporacijos sidabrinio jubiliejaus minėjimas su tinkamu inkorporatorių pagerbimu. Būti šio minėjimo šeimynininkais krašto valdyba pakvietė Hartfordo apylinkės valdybą.

Iškilmės, koncertas ir balius baigėsi šokiais ir kitais įvairumais bei gražiais įspūdziais. Dalyvių buvo veik pilna salė.

Brocktono ir Bostono menininkam buvo suruoštos vaišės.

Atsiliepiami apie koncertą gražūs. Visuomenė įvertina rengėjų darbus. Tai malonus atpildas dirbusiems ir talkininkams. O jų būta nemaža. Kazimieras Tijūnėlis surinko daug skelbimų programos knygai; tai papildė pelną. Bufetą tvarkė Dan-

1977 kovo 12 Hartforde bus minima LB įsikūrimo 25 metų sukaktis. Minėjimo šeimynininkais krašto valdyba pakvietė Hartfordo apylinkės valdybą, kuriai pirminkinauja S. Zabulis. Čia jis (k.) su Lietuvos gen. konsulu A. Simučiu šnekučiuojasi prie Kultūros Židinio Brooklyne. Nuotr. P. Bivainio

FLORIDOS LIETUVIAI

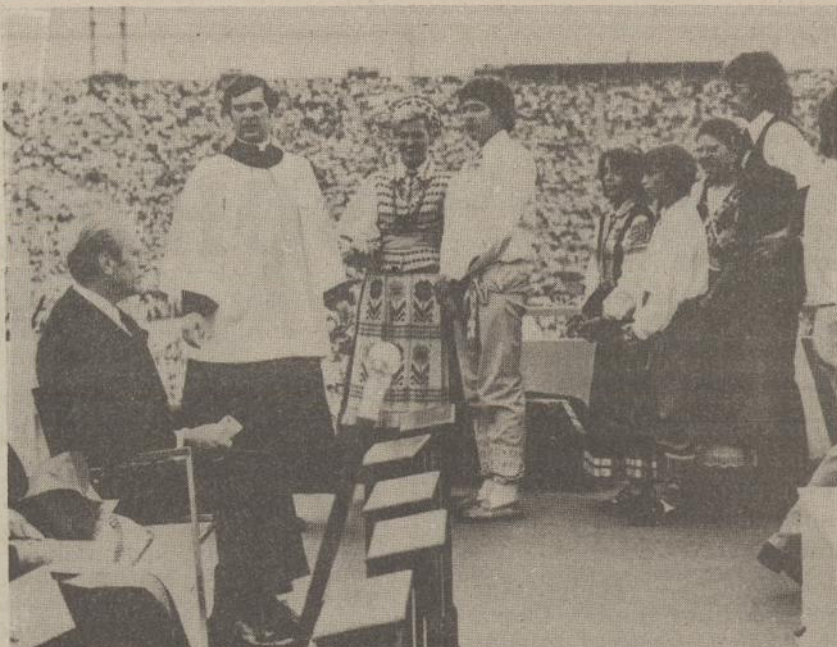
LB Palm Beach County apylinkės lietuviai pagerbė savo mirusius

Lapkričio 2 gausus būrys tautiečių susirinko į Palm Beach Memorial Gardens, lietuvių sekciją, prisiminti ir pagerbti savo mirusiųjų. Šios kapinės buvo pirktos prieš metus ir pašventintos 1975 spalio 25.

LB PBC apylinkės socialinių reikalų sekcijos rūpesčiu šiais metais, įvedant Vėlinių dienos kapų lankymo tradiciją savose kapinėse, nežiūrint nepaprastai blogo oro, susirinko lietuviai iš Pompano Beach, Lake Worth, Juno Beach ir kitų artimų vietovių. Kun. A. Senkus atliko šiai šventei pritaikytas religines apeigas, gi V. Mickus vadovavo minėjimo programai.

Po religinių apeigų, pašventintus kapus, padėjus gėles ir uždegus žvakeles ant keturių jau čia besilinsčių tautiečių (J. Papiečio, Petraičio, Žimantavičiaus ir S. Dundurienės), P. Baniene, ap-kės v-bos socialinių reikalų vadovė, trumpame žody perkelė susirinkusių mintis į tėvynę, kur partizanų ir kitų kovotojų už tautos laisvę kapai ne tik kad draudžiami lankyti, bet beveik niekas net nežino, kur ilsisi mūsų didvyriai.

"Šie kapai yra lyg koks amžinas lietuvių išlaikyti paminklas, kurį pasistatė Lietuvii

Šią vasarą Philadelphiajį įvykusį eucharistinį kongresą prisimenant. Iškilmingų baigiamųjų mišių metu prezidentas Gerald R. Ford (pirmas iš kairės) kalbasi su aukas atnešusiais lietuvių jaunimo atstovais — advokate Onute Valašinaite-Wallash (trečia iš kairės) ir Vytautu Volertu (ketvirtas iš kairės). O. Valašinaite, ankstyvesnės lietuvių emigracijos šeimos dukra, priklauso Korp Neo Lituania, o V. Volertas sėkmingai reiškiasi ateitininkų ir studentų veikloje.

BALTIMORE, MD.

Padėkos dieną, lapkričio 25, ketvirtadienį, 9 val. ryto Šv. Alfonso bažnyčioje buvo aukojamos iškilmingos padėkos mišios. Giedojimo mokyklos vaikučiai.

Metinis drabužių vėjus, jungiamas su Padėkos diena, Šv. Alfonso parapijos prasidėjo lapkričio 21. Visi parapiečiai raginami šiame drabužių rinkimo vajuje dalyvauti ir naudoti tinkamus drabužius atnešti į kleboniją. Ten jie bus sudėti į dėzes ir pasiųsti į centrą iš kur bus siunčiami pasaulio vargšams įvairiuose kraštuose.

Vėjus raupsuotiem palengvinti jų sunkų gyvenimą kiekvienais metais daromas Šv. Alfonso parapijos advento metu. To kilnaus gailestingumo darbo iniciatorius buvo prelatas L. Mendelis. Ne tik parapiečiai, bet ir novenos maldininkai, įvairių tautų žmonės, aukoja šiam kilniam tikslui. Vėjus prasidės advento pirmą sekmadienį — lapkričio 28.

Kalėdėjimas, metinis parapijos lankymas, baigiasi. Kunigai dėkoja visiems ne tik už malonų priėmimą, bet ir už suteiktas aukas parapijos reikalams. Kunigai palaimino namus ir išdalijo plotkeles.

Daina, Baltimorės vyrų choras, kuris šiomis dienomis platina savo pirmą plokštelę, repetuoja ketvirtadienio vakarais lietuvių svetainės Klavio kambaryje 7:30 v.v. Jie ruošiasi Kūčių naktį giedoti kalėdines giesmes Šv. Alfonso bažnyčioje.

Sutvirtinimo sakramentas bus teikiamas Šv. Alfonso bažnyčioje gruodžio 12, sekmadienį. Visi vaikučiai, kurie priims šį sakramentą, susirinks į parapijos mokyklą 2:30 val. ir atvyks į bažnyčią 3 valandą. Jau seniai šis sakramentas mūsų bažnyčioje buvo teikiamas. Apeigas atliks vysk. Francis Stafford. Visi kviečiami dalyvauti tose iškilmėse.

Jonas Obelinis

VYTENIS VASYLIŪNAS KONCERTUOJA VOKIETIJOJ

Vienas Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas įvyks gruodžio 5 Markuskirche, Ibshausen (bei Northeim). Tai bus Bacho veikalų rečitalis su ta pačia programa, kurią jis praeitą vasarą atliko Kennebunkporte, lietuvių pranciškonų sodyboje. Programon įeina: Preljudas ir Fuga D-moll, pirmoji trio sonata Es-dur, Fantazija ir Fuga G-moll, kanoniškos variacijos chorale "Von Himmel hoch da komm' ich her" tema. Antras jo vargonų koncertas įvyks gruodžio 12 Philipuskirche, Hannover-Isernhagen Sued, Grosse Heide. Šaliojo šiame religiniame koncerte dalyvaus choras Buendheimer Kantorei iš Westfalijos. Choras atliks Bacho motetą "Singet dem Herrn", Brahmo motetą ir Monteverdi "Magnificat", kuriam vargonais pritaris Vytenis Vasyliūnas. Be to, jis atliks Bacho Preljudą ir Fugą G-dur, kanoniškas variacijas, Brahmo Preljudą ir Fugą A-moll.

Koncertai yra paskelbti vokiečių spaudoje. Vokietijoje yra priimta leisti koncertų propagandai atskiras knygučes, lyg mėnesinių leidinių, pranešančius apie įvykstančius koncertus. Muencheno leidiny lapkričio mėnesiui paskelbtas Lilijos Šukytės dalyvavimas religiniame koncerte statant Bacho "Magnificat" ir Mozarto Mišias C-moll. Sukytė dainuoja Muencheno operoje.

Dar vienas Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas įvyks lapkričio 28 Garching bei Muenchen, St. Severin Kirche.

E.J.

— Kun. Algimantas Kezys, SJ, Lietuvių Foto Archyvo vadovas Chicagoje, yra pakviestas sukurti filmą apie Clevelando lietuvius. Šiam tikslui jau sudarytas specialus komitetas Clevelande. Telkiamos lėšos. Kun. A. Kezys, SJ, yra sukūręs keletą filmų, jam žinusių žymiuosius mūsų veikėjus ir kai kurias kolonijas bei įvykius. Californijos lietuviams yra skirtas jo filmas "Sala".

iš visur

— Radio Liberty Research Muenchene išleido plačią Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 23 analizę anglų kalba. Kitoj savo apžvalgoj Radio Liberty mini sovietų leidinį "Nauka i Religija", kurio š.m. liepos numery buvo išspausdintas A. Balsio straipsnis "Religija ir nacionalizmas Lietuvoje". Autorius nagrinėja, kaip klerikalizmas susijungęs su nacionalizmu, dabartinėje Lietuvoje tarnauja internacionalinio antikomunizmo tikslams. (E)

— Kun. Kazimieras Pečys, SJ, po sunkios ligos lapkričio 11 mirė Šv. Kryžiaus ligoninėje, Chicagoje. Velionis buvo gimęs 1918 sausio 6 Kybartuose. 1937 įstojo į jėzuitų vienuoliją. Studijavo Olandijoje ir ten 1945 rugpjūčio 2 buvo išventintas kunigu. Kaip kunigas darbavosi Prancūzijoje, Kanadoje, JAV. Pastaruosius kelerius metus ėjo prokuratoriaus pareigas Chicagos lietuvių jėzuitų vienuolyne. Visuomeninėje veikloje darbavosi su skautais ir šauliais.

— Eduardui Cinzui, Belgijoje gyvenančiam rašytojui, už romaną "Raudono arklio vasara" paskirta vienuoliktoji Vinco Krėvės vardo literatūrinė 500 dol. premija. Premiją kas antri metai skiria Montrealo lietuvių akademiniams sambūris. Premija skirta už 1974-1975 išleista ir dar nepremijuotą grožinės literatūros knygą. Vertinimo komisiją sudarė: Lietuvių rašytojų dr. J. J. Nagys, LB atstovas Pranas Dikaitis, Sambūrio valdybos pakviesti Vytautas A. Jonynas ir Arūnas Staškevičius. Komisijai ex officio pirminkauja sambūrio valdybos pirminkė prof. dr. Ilona Gražytė-Maziliauskienė.

— Apie Nijolę Sadūnaitę, okupantų uždarytą vergų stovyklose, platų straipsnį, užiman-tį 8 puslapius, su jos nuotrauka ir su demonstruojančių lietuvių nuotraukomis išspausdino V. Vokietijoje leidžiamas žurnalas "ABN Correspondence" rugsėjo-spalio numery.

— Amerikos Lietuvių Katalikų Federacijos nauja valdyba, lapkričio 10 susirinkusi į pirmą posėdį Marijonų vienuolyne, pareigomis pasiskirstė taip: pirm. dr. J. Meškauskas, vicepirm. dr. J. Jerome, vicepirm. Dainavos reikalams dr. A. Damušis, sekr. R. Olšauskaitė, prot. sekr. A. Pakalniškis, izd. kun. dr. V. Rimšelis, jaunimo reikalams S. Kuprys, nariai — dr. V. Vygan-tas, sesuo Anna Marija ir E. Pau-razienė.

— Dr. Antanas Razma išrinktas Joliette, Ill., St. Joseph ligoninės gydytojų ir odontologų štabo 1976-1977 m. prezidentu. Nauja ir moderni ligoninė turi 537 lovas, gydytojų ir odontologų jai yra 150 su viršum. Tokio posto šioj ligoninėje dar neturėjo joks užsienietis gydytojas. Šią žinią paskelbė Joliette "Herald News", "Wilmington Advocate" ir "The Free Press" laikraščiai.

— Philadelphiajį kalėdinį renginį-eglutę vaikams rengia Vinco Krėvės liuanistinė mokykla. Eglutė įvyks gruodžio 12, sekmadienį, Šv. Andriejaus parapijos salėj tuo lietuviškų mišių apie 12 val.

— Mirga Pakalniškytė-Girniuvienė lapkričio 8 Pittsburgho universitete apgynė disertaciją tema "Aš pats, kaip pažinimo objektas, pagal Kanto 'Gryno proto kritiką' ir gavo filosofijos daktaro laipsnį.

— Lietuviai Televizijos programos rengiamas rudens balius įvyks Chicagoje, Jaunimo Centre, lapkričio 27.

— Jonas Žadeikis, Ateities leidyklos įgaliotinis ir prof. Pr. Dovydaičio monografijos platintojas, prašo visų ateitininkų, dar neužsimokėjusių už monografiją, kaip galima greičiau atsilyginti. Adresas: 6522 So. Rockwell, Chicago, Ill. 60629.

Algimantas ir Vaidilutė Mikuckiai

SPORTAS

Krepšinis

LA Klubu jaunųjų B krepšinininkai dar tebeieško pirmojo laimėjimo. Komanda susideda iš jaunų žaidėjų ir kai kurie dar tik pirmuosius žingsnius bando krepšinio aikštelėse. Treneris Pat Torney dirba su komanda be gailės. Pereitos savaitės bėgy vėl sužaistos dvi draugiškos rungtynės ir abejos pralaimėtos. Šį sekmadienį B jauniai žais CYO lygos rungtynes prieš St. Sylvestro parapiją 2:30 val. po pietų Kultūros Židiny.

Jaunučiai lapkričio 21 pralaimėjo lygos rungtynes prieš St. Rose 12:20 pasekme. Krepšius įmetė J. Žukauskas 6, V. Kezys 4 ir R. Kezys 2. Šį sekmadienį ir jaunūčiai žais K. Židiny prieš St. Malachy, 1:30 val. po pietų.

Futbolas

LAK pirmoji futbolo komanda sužaidė jau šeštas rungtynes be pralaimėjimo. Lapkričio 21 mūsiškiai atsilaukė prieš pirmąją vietą stovinčius ukrainiečius 0:0 pasekme. Čia ypač pasižymėjo mūsų vartininkas ir visa gynimo linija. Mūsiškiai mažai turėjo progų pasiekti įvartį, bet neleido ir priešininkam patirti pergales jausmo. Rezervinė tuo tarpu užtikrintai išsilaukė paskutinę vietą, pralaimėdama prieš ukrainiečius 0:2.

Šį sekmadienį mūsų komandos rungtynių neturės, o gruodžio 5 žais prieš stiprius šveicarijus priešininkus.

SALFAS Sąjungos stalo teniso pirmenybės

1976 metų lietuvių stalo teniso pirmenybės įvyko lapkričio 13-14 Clevelande. Buvo prarastos komandinės pirmenybės tarp apygardų vyrų, jaunių A, B ir C ir mergaičių A, B ir C grupių. Taip pat buvo prarastos ir individualinės pirmenybės vyrų, jaunių A ir B ir mergaičių A ir B grupėse. Mergaitėms buvo leidžiama dalyvauti ir jaunių bei

NAUJOS PLOKŠTELĖS

Dievui ir Tėvynei, Baltimorės vyrų choro Daina įdainuota 14 giesmių ir dainų.

Aušra, Windsoro mergaičių Aušros kvarteto įdainuota 15 dainų.

L. Barauskas — pomirtinis aktorius pasakojimų rinkinys.

Taip pat gaunama K. Petrausko, S. Citvaro, Kokiais keliais aš keliausiu, Baltijos vyrų kvarteto 11 populiarių dainų, Dolskio 10 šokių rinkinys, Pupų dėdės ir dėdienės polkos, Linksmieji broliai, juokų-humoro rinkiniai, ir Šabaniausko 4 paskiros plokštelės.

Virš minėtos plokštelės kiekviena kaštuoja po 6 dol. Persiuntimui pridėdam 50 c. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Manto Aukštuolio eiliniuota knyga "Mūsų senolių žodžiai iš anapus" vaizduoja mūsų tautos būdą, žmoniškumą ir pasaulio sampratą. 306 psl. Kaina 5 dol. Apmokėtus užsakymus siųsti adresu: M. Aukštuolis, 4 Elizabeth Ave., Springdale, Conn. 06907. (Skelb.)

Pr. Gv.

vyrų grupė.

Pirmenybės pasižymėjo dalyvių skaičiumi ir aukštu žaidimo lygiu, ypač mergaičių grupėse. Šiuo atveju pirmenybės galima skaityti vienos iš geriausiai pasisekusių išeivijoj. Tačiau buvo ironiška, kad kanadiečiai ir Rytų apygarda turėjo važiuoti persirungti į Clevelandą, iš kur nebuvo nei vieno žaidėjo. Iš tikrųjų nebuvo nei vieno stalo tenisininko iš visos Vidurio Vakarų apygardos. Clevelandiečiai net neprisidėjo prie pirmenybių pravedimo, kurias tvarkingai pravedė J. Nešukaitis iš Toronto. Tikimės, kad ateity šios pirmenybės bus prarastos Kanadoj arba New Yorke, kur žaidimo sąlygos daug geresnės ir sportininkus galima tinkamiau priimti.

Komandinių pirmenybių laimėtojai: vyrų — Kanada 8:1, jaunių A — Rytai 5:4, jaunių B — Rytai 6:3, jaunių C — Kanada 6:3, merg. A — Kanada 5:4, merg. B — Kanada 5:4, merg. C — Kanada 5:4.

Daugumoj komandinių susitikimų jėgos buvo labai lygios ir laimėjimas arba pralaimėjimas buvo išspręstas viena ar kita kritišku rungtynių pasekme. Jaunių A grupę laimėjo Rytai, G. Nešukaitytei pralaimėjus prieš T. Vainių. Merg. A laimėjo Kanada, artimoj kovoj L. Koberskytei nugalėjus D. Gvildytę (-17, 15, 15), o merg. B laimėdama Kanadai nulėmė V. Bačkaitytės pralaimėjimas Laimai Raguckaitėi (-17, 17, 23). Tiksliai vyrų grupę Kanada nufurėjo sau lygių varžovų.

Individualinių pirmenybių laimėtojai: vyrų (5 dalyviai) I E. Vaičekauskas (K), II J. Nešukaitis (K), III T. Vainius (R). Jaunių A (11 dalyvių) I R. Cooper (svečias), II P. Gvildys (R), III G. Nešukaityte (K). Jaunių B (6 dalyviai) I P. Tutlys (K), II A. Gudaitis (R), III K. Banelis (K). Mergaičių A (15 dalyvių) I G. Nešukaityte (K), II D. Gvildytė (R), III L. Koberskyte (K). Mergaičių B (12 dalyvių) I D. Gvildytė (R), II R. Raguckaitė (K), III A. Bačkaityte (R).

Individualinėse pirmenybėse rungtynės irgi buvo artimos. Vyrų grupėje (kur rungėsi kiekvienas su kiekvienu), trim žaidėjams užbaigus lygių rezultatu, laimėtojas paaiškėjo tik po peržaidimo. Jaunių A grupę laimėjo R. Cooper (lietuvių kilmės žaidėjas iš Binghamton, N.Y.), nugalėjęs T. Vainių, G. Nešukaitytę ir Paulių Gvildį. Vyrų grupę tačiau R. Cooper liko tik paskutinėje vietoje. Jaunių B grupę tiksliai trečiam peržaidime Tutlys sudorėjo Gudaitį, bet mergaičių grupėse finalai buvo lengvesni. G. Nešukaityte buvo pranašesnė už D. Gvildytę mergaičių A grupėje (21:14, 21:18), o mergaičių B grupę D. Gvildytė nesunkiai laimėjo prieš Ramoną Raguckaitę iš Hamiltono.

Mergaičių žaidimo lygis buvo labai aukštas. Be Glorijos Nešukaitytės, kuri jau pastoviai reprezentuoja Kanadą tarptautiniuose susitikimuose, labai pažymėtinos Loreta Koberskytė ir 11 m. Ramona Raguckaitė. Kanadiečių žaidėjų eilėse matėsi tvirtas pastovumas, ko trūko Rytų apygardos žaidėjams, greičiausiai dėl stokos intensyvaus treniravimosi.

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros. Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios

mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užeikite - įsitikinsite!

15 DIDŽIULIŲ KRAUTUVIŲ 15

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astoria: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516 757-0801
Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
White Plains, N.Y., The Cheese Pitt — 200 Hamilton Ave. — Tel.: 914-949-0226
Nanuet, N.Y., Nanuet Mall Shopping Cent., Route 59 — Tel.: 914-623-4265

Saddlebrook, N.J. — Saddlebrook Mall — Tel.: 201 843-0029
Bristol, Conn., Bristol Gourmet Shop, Route 202 Junct. 229 — Tel.: 203-589-0300
Danbury, Conn.: Danbury Gourmet, 296 Main St. — Tel.: 203-744-6857
Norwood, Mass.: Meat and Wursthause — 101 Central St. Tel.: 617 769-2895
Wayne, N.J.: 1234 Willowbrook Mall — Tel.: 201-785-0542

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

— JAV laimėjo šachmatų olimpiadą Haifoje, Izraelyje, pakrovusios 37.5 tš., Olandija 36.5, Anglija 25.5, toliau Argentina 33, V. Vokietija 31, Izraelis 29.5, Šveicarija 29, Kanada 28.5 ir kt. mažiau. Nuo šešto iki 11-to rato imtinai pirmavo Olandija, tik likę du ratai, kuriuose JAV įveikė Kolumbiją 3-1 ir Wales 3.5-0.5, įgalino amerikiečius laimėti aukso medalį. Po 1937 olimpiados tai pirmas jų laimėjimas. Olandų sėkmė tai jų trenerio, pasitraukusio iš Sov. S. dm Viktoro Korčojaus nuopelnas. Sovietų S-ga, jos satelitai ir arabų kraštai boikotavo šią olimpiadą politiniais sumetimais.

— JAV komanda, kurioj žaidžia taipogi mūsų dr. V. Palčiauskas iš Chicagos, kvalifikavosi į VIII Postal Olympiad baigmę, bet tai pavyko JAV komandai po labai sunkios kovos. Štai pasekmės: Vengrija 44.5-15.5, JAV 44-16, Švedija 43.5-16.5. V. Palčiauskas laimėjo 8 tš. iš 10. Drauge išpildė tm normą. Sveikiname!

— Š. Amerikos lietuvių p-bėse Clevelande dalyvavo 14 varžovų iš N.Y., Bostono, Columbus, Clevelando ir Toronto. Anksčiau dalyvavusių L. p-bėse tebuvo keturi (A. Nasvytis, K. Merkis, E. Staknys ir Simonaitis). Taigi turėjome dešimt naujų veidų ir iš jų du įkopė į laimėtojus, būtent: Rimantas Vaičaitis, prieš metus atsikėlęs iš Vancouverio į Torontą, surinko 4.5 taško iš 5 galimų, dr. A. Nasvytis iš Clevelando, Vyt. Karnitis, Columbus, ir Arūnas

CARPENTER CONTRACTOR

Specializing in all types of remodeling work.

Free low estimates.

Call (212) 846-7081

NAUJOS KNYGOS

Įsigykite naujai išleistas knygas

I. Mero romanas — Stripizmas, arba Paryžius-Roma-Paryžius — 8 dol., V.F. Vaitkevičienės — Du draugai — premijuota apysaka jaunimui — 4 dol., J. Kraliausko premijuotas romanas — Mažvydas Vilniuje — 6 dol., dr. V. Sruogienės — Steigiamasis Lietuvos seimas — 6.50 dol., A. Vaičiulaičio pasakojimai jaunimui — Vakaras sargo namelyje — 4 dol., R. Spalio romanas — Mergaitė iš geto — 5 dol., L. Andrijauskas poezijos knyga — Už vasaros vartų — 3 dol., A. Pakalniškio prisiminimai — Metai praėityje — 5 dol., A. Pakalniškio dienoraštis — Mes grįžtame — 5 dol., Mūsų šokiai — antroji laida — 4 dol., dr. J. Girmas — Pranas Dovydaitis — 15 dol., dr. A. Maceinos — Religijos filosofija — 5 dol., A. Saudargienės — Tolimų kraštų mirazai — 8.50 dol., K. Barėno — Devintoji pradaigė — 8.50 dol. V. Augulytės ir J. Placė — Simtas žaidimų didelių ir mažiems — 2 dol., Br. Kaslo — The Baltic Nations — 12 dol.

Persiuntimui pridėdama 50 ct. Šios bei kitos knygos ir plokštelės gaunamos: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Simonaitis iš N. Yorko pasidalijo antrą vietą, visi surinkę po 3.5 taško. Po 3 tš. pelnė Edv. Staknys, N.Y., V. Genčius, Toronto, ir L. Nagevičius, Clevelando; po 2 tš. pelnė K. Merkis ir clevelandiečiai J. Naujokaitis su Aleksu Stassu, o Vyt. Nasvytis liko su 1 tš. ir Ramūnas Švarcas su pustaškiu. Ypatingo atžymėjimo užsipelnė 16-metis Vytautas Karnitis iš Columbus, sužaidęs lygiomis su dr. Nasvyčiu ir nugalėjęs K. Merkį, Edv. Staknį ir L. Nagevičių.

Nuostabu, kad Chicago, mūsų šachmatų tvirtovė (su V. Palčiausku, P. Tautvaišu, K. Jakštu, K. Jankausku ir kt.) neatsiuntė nė vieno dalyvio.

— Vilniaus jaunių zonines varžybas laimėjo Leningrado jauniai, įveikę vilniečius 6-1, maskviečius 5.5-1.5 ir kitus, surinko 35.5 tš., antroji vieta atiteko vilniečiams, kurie įveikė Rygą 4-3, Maskvą 4.5-2.5 ir kt., surinko 27 taškus. Maskva ir Ryga — po 25.5 tš.

EXP. OPERATORS ON MERROW & SINGER MACHINES ON BLOUSES AND SPORTSWEAR
STEADY WORK 1109 GRAND AVE., NORTH BERGEN, N.J. CALL 201 867-5950

MARIO'S AUTO INSPECTION SERVICE
MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK TUNE UPS OUR SPECIALTY. AUTO REPAIRS SKILLED MECHANICS SHELL BAY ROAD MAYVILLE OPP. EXIT OF STATE INSPECTORS PHONE 609 465-5607 CAPEMAY COURT HOUSE

WINCHESTER'S finest house lots. Views of Boston and the White Mountains, abutting conservation land and only 15 minutes from downtown Boston. Call for appointment weekdays 9-5, (617) 482-3301; nights, Sat. & Sun., (617) 742-6128.

PINE RIDGE WINCHESTER, MASS.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINŲ.

Fasolino MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENITELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALĖ

VĖL GAUNAMOS PLOKŠTELĖS

Kokiais keliais aš keliausiu... Vyrų kvinteto BALTIJA, Dainų op. arijų rinkinys, S. Citvaro, Linksmieji broliai, A. Dvarionas, D. Dolskio, A. Šabaniausko rinkiniai: X, XI, XVIII ir XXVI. Kiekvienos kaina 6 dol. Persiuntimui pridėdama 50 c. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

HUNTERS
800 acres of private land. Deer hunting and small game. 3 meals daily, nightly entertainment. All rooms T.V. and private bath. Everything incl in our reasonable rates. Write or call direct in N.Y.C. (212) 695-1757
ARROWHEAD LODGE
PARKSVILLE, N.Y. 12768
(ONLY 2 1/2 HRS. N.Y.C.)

Keisdamas adresą, būtina pridėti senąjį!

TDK SUPPLY CORP.

238 42nd Street
768-2800
BROOKLYN

UP TO 26% OFF ON ALL ENTRANCE DOORS PRE-HUNG FLUSH DOORS

Top Quality

2'x6'8" \$29.75
2'6"x6'8" \$30.75

1 3/4" HOLLOW CORE DOORS

Top Quality

2'x6'8" \$8.75
2'6"x6'8" \$10.75
3'x6'8" \$12.75*

*addtl. \$2. for 7' height

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

GOOSE HUNTERS WANTED
I HAVE THE BEST GEESSE HUNTING IN MARYLAND. PRIVATE BUNDS. ALSO HAVE DEER AND OTHER GAME. MAKE YOUR RESERVATIONS BEFORE THE SEASON OPENS. CALL MR. DEAN, (301) 758-1593

DRIVING
LEARN TO DRIVE
WITH EMPIRE DRIVING SCHOOL
657-8373
87-53 167TH STREET
JAMAICA, N.Y. 11434
FRANK PADULA OWNER

MARTHA'S VINEYARD

EDGARTOWN HOUSE LOT. 39,800 SQ. FT. UTILS. GD. INVESTMT. OR BUILD NOW \$15,000 FIRM. CALL (617) 583-2925 OR WRITE: P.M. ROAN. 32 HAMILTON ST. BROCKTON, MASS. 02401

DOMENECH AGENCY

GENERAL INSURANCE FIRE, LIFE AND AUTO D.V. REAL ESTATE RENTALS, SALES, CONVENTIONAL FHA-GI MORTGAGES 202 MAIN STREET HEMPSTEAD, N.Y. CALL 516 483-8512

J. L. & SONS INC. HOME IMPROVEMENT

CARPENTRY ROOFING PAINTING SIDING (ALCAN) KITCHENS BSMTS BATHROOMS YOU NAME IT WE DO IT ASK FOR JOHN OR LARRY — (212) 235-9562 HIC NO. LIC. 737791

FORMICA CABINET FRONTS, COUNTER TOPS, TABLE TOPS, CUSTOM VANITIES, KITCHEN CABINETS, ETC. ALL TYPES OF ALTERATIONS. FULLY INSURED ALL WORK GUARANTEED, LIC NO. 694496 CALL ANYTIME 698-5608.

AMERICAN INTERNATIONAL CLEANING SERVICE
OFFICE HOMES FLOOR STRIPPING WAXING RUG SHAMPOOING ALSO DOMESTIC HOUSEWORK 693-1218.

DASHER DELIVERY SERVICE
280 Eldert St. Bklyn.
Reliable, Prompt, Efficient,
Insured and Bonded. Call 453-7042

FREEMORE LIMOUSINE SERVICE
Weddings — Airports
Business Accounts Invited
Call 516 379-3368 or 516 379-3362

O'KEEFE MOVERS

LOCAL AND LONG DISTANCE

LIC. AND BONDED REASONABLE RATES.
200 MILLER PLACE HICKSVILLE, N.Y.
CALL 516-938-8500
ASK FOR VINCE OR FRANK

BREAKAWAY!

Weekend in our friendly Inn harborside 13 days, 2 nights. Friday at 2 to Sunday noon. 2 dinners from the regular menu, 2 full breakfasts. Double room with view of harbor. Saunas, heated pool, weekend entertainment. Call now! Scituate — the Gateway to Cape Cod.

\$41.95 per person dbl. occ.

CLIPPER SHIP MOTOR LODGE
SCITUATE HARBOR, MASS (617) 545-5550
YOUR HOSTS THE FISHERS

BY OWNER BIG COUNTRY GENERAL STORE

Northern Wis. First time offered. 140 acres. Living quarters, gas pumps, on & off sale liquor, 2 car garage, 2 wells, dance hall. All fixtures, ball park. Finest deer hunting, snow mobilling trails plus inventory. Health forces sale.

Call 1-715-399-8531, IVAN & DONNA BROWN, Rt. 2, Box 208, Superior, WI 94880.

NJ WOODCLIFF LAKE

WE HAVE A LOVELY HOME FOR YOUR MOTHER OR FATHER. HOME-STYLE MEALS, PLEASANT COUNTRY SURROUNDINGS.
201 391-2442

RUSTIC STYLE RESTAURANT AND LOUNGE IN THE SCENIC NORTH COUNTRY LOCATED IN ORLEANS, VERMONT. SEATING CAPACITY 70 TO 80. NOW OPERATING AT A PROFIT WITH UNLIMITED GROWTH POTENTIAL. FULLY EQUIPPED KITCHEN AND LOUNGED, FURNISHED THROUGHOUT IN EARLY AMERICAN DINING TABLES AND CHAIRS. FOR FURTHER INFORMATION CALL 1-802-754-6925 OR 1-802-525-6991. YEAR ROUND OPERATION. ASKING \$27,500 OWNER MOVING TO WARMER CLIMATE.

Lietuviška

KELIONIŲ

AGENTŪRA

VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:

Specialios nuolaidos:

LEKTUVAI
VIESBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAI įdomių vietų lankymas
TRAUKINIAI

INDIVIDUAMIS (ekskursiniais bilietais)

GRUPĖMS
JAUNIMUI
SEIMOMS

RUGIAPIUTĖ ŽIDINIO SCENOJE

Malonią staigmeną sudarė Washingtono-Baltimorės vyresniųjų studentų sambūris Malūnas, kuris čia atvyko lapkričio 13 ir Kultūros Židiny suvaidino "Rugiapiūtę", trijų veiksmų muzikinę pjesę.

Apie veikala

Šį veikala sudarė patys ansamblio nariai. Pagrindinis jo rašytojas buvo Remigijus Balčiūnas. Jam talkino dar David Gorrell, Nijolė Dulytė-Kaltreider, Danutė Balčiūnienė.

Vadovas ir pagrindinis statytojas buvo David Gorrell, prisidėjo Viktoras Sajauskas, Vitalis Pilius, Vincas Dulys, Kęstutis Prasčiūnas, Arūnas Vaškys.

Malūno ansamblio vadovės ir organizatorės Danutė Drazdytė-Balčiūnienė ir Nijolė Dulytė-Kaltreider. Ansambly šoka per 20 jaunimo.

Ansamblis savo darbą atliko švariai, kiek galima geriau, siekdamas profesinio lygio. Visi tekstai buvo tariami gera lietuvių kalba, visur aiškiai girdimi. Sušokti visi šokiai išdringai, prisitaikant prie scenos, juos apvaizdinant, įvedant ir išvedant. Pradžioje šokiai priminė Amerikos Square Dance, net ir apsi rengimas buvo panašus. Paskui jau išsivystė į pilną stilių, visi turėjo ir tautinius lietuviškus kostiumus.

Panaudota daug muzikos — dainų, šokių. Tos dainos buvo irgi atidainuotos pagal scenos ritmą, net ir solo dainos, jų įtarpai buvo atlikti su skoniu.

Buvo atsivežę penkių asmenų orkestrą — Phil Smerdy and the Music Men. Ten buvo smuikas, du akordeonai, saksofonas ir būgnelis. Muzikantai savo darbą atliko be priekaištų.

Dalis muzikos buvo leidžiama iš juostelių. Ir čia buvo tech-

PADĖKA

Kultūros Židinio metiniame parengime lapkričio 20 buvo paminėta lietuvių pranciškonų 25 metų veiklos New Yorke sukaktis.

Lietuviai pranciškonai ir Kultūros Židinio komitetas nuoširdžiai dėkoja visiem, savo atsilankymu ar kitokiu būdu prisidėjusiems prie šios bendros šventės įspūdingo pasisekimo.

Ypatinga padėka Lietuvos generaliniam konsului A. Simučiui, visų dalyvių ir visų lietuvių vardu sveikinusiame jubiliautis; organizacijom ir pavieniam asmenim, savo linkėjimus įdėjusiems į šia progą išleistą istorinį leidinį; solistam V. Verikiaičiui, R. Strimačiui ir muzikui J. Govėdui už puikų duetų ir solo koncertą; Alice Zupko — Alice Florist Shop už padovanotas stalių papuošimui gėles; prof. dr. J. Stukui ir R. Keziui už nuoširdų ir nemokamą šventės garsinimą per jų vadovaujamus radjus; K. G. Beleckam, dail. M. Žukauskienei, J. E. Andriušiam, V. A. Steponiam ir D. Šilbajorienei už fantus loterijai; Pauliui Jurkui už salės papuošimą; E. Zikaraitei, K. Mikulskytei, M. Povilaičiui, Ed. Leleivai ir P. Tutinui už malonią talką; negalėjusiems dalyvauti, bet sveikinusiems raštu su pridėta auka: Putnamo Nekaltai Pradėtosios Marijos Seselem, kun. Aug. Steigvilui (marijonų delegatui Argentinoje), kleb. kun. D. Pociui, kun. S. Ylai, kun. V. Karalevičiui, kun. J. Pakalniškiui, kun. J. Gurinskui, tėv. Aleksandriui Žiubriui, kun. P. Kmitai, Z. M. Raulinaičiam, P. Turulienei, Jonui Butkui (Bridgeport, Conn.), N. N. ir M. Šalinskienei, taip pat už papildomą auką Ig. Gasiliūnui, B. Markeliūnui ir V. Meiliūnui.

Visiems ir už viską lietuviškas ačiū!

Pranciškonai ir K.Ž. Komitetas

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sek. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

niškai padaryta be jokio trukdymo. Balsas buvo išbalansuotas, sujungta su orkestro tempu.

Reikia pasidžiaugti ir scenovaizdžiu. Kaip rūpestingai buvo padarytas namas, jo priebutis, kryžius. Rūpestingai buvo su tvarkytas apšvietimas.

Veikalo turinį sudaro labai menka medžiaga — rugiapiūtės papročiai, dainos, šokiai. Juos riša menkutis nuotykių, ar studentas Šarūnas mokės gerai piauči? Kas daugiausia pėdų pripiaus, tas galės šokti pirmą šokį su šeiminingo dukra. Ir tą šokį laimi studentas Šarūnas.

Pagrindinius vaidmenis vaidino — Petras Sandanavičius — tėvą. Jis, tiesa, iš Brooklyn, bet jį ansamblis sugebėjo pasigauti ir tinkamai panaudoti. Jis dainavo solo ir puikiai vaidino. Toliau buvo motinos vaidmenyje — Nijolė Dulytė-Kaltreider, duktė — Marytė — Joana Vaičiulaitytė, studentas Šarūnas — Arūnas Vaškys.

Kai pjesė baigėsi, tai publika net atsislojo plodama. Tokio įvertinimo labai retai kas susilaukia. Tai ir parodo, kad jaunimas savo darbą atliko gerai.

Ansambly labai aktyviai reikėsi keletas ir nelietuvių, kurie yra artimai susigynę su lietuvių, vedę ar ištekę už lietuvių. Savo kūrybingu darbu jie puikiai parėmė ansamblio darbą. Tautinius šokius šoko Rosalie Veliuona, gimusi Brooklyn, Etna Street, italiukė, Baltimorej ištekėjusi už lietuvių ir labai kostiumus.

KAS BUS AŠTUNTOJ DAILĖS PARODOJ

Aštuntajai dailės parodai rengti komitetas posėdžiavo lapkričio 15 Kultūros Židiny. Peržvelgti visa paroda ir jos parengiamieji darbai. Pirm. A. Vakselis parašė dailininkų sąjungom, prašydamas paskirti atstovus į premijų komisiją. Taip pat parašė prašymą Lietuvių Fondui, kad jis paskirtų 1000 dol. šios parodos premijom.

Parodos prasmė praplečiama. Drauge čia rengiama ir meno savaitė su paskaita ir koncertu, literatūros vakaru.

Paroda vyksta nuo vasario 5 iki vasario 13. Iškilmingame atidaryme numatyta: gen. konsulo žodis, premijų įteikimas, trumpa paskaitėlė kultūriniais lietuvių reikalais, dail. M. Dobužinskio 100 metų gimimo sukakties prisiminimas. Apie dail. sukaktutininką kalbės jo mokinsys dail. Česlovas Janušas, Paulius Jurkus parengs jo kūrybos istoriją skaidrėse. Po to — parodos apžitiėjimas, parodos atidarymo vaišės. Menininkam rengiamas atskiras priėmimas.

Kiek bus premijų, dar galutinai nežinoma. Kaip praeitais metais, taip ir šio parodoje premijos bus paskirtos prieš pat parodos atidarymą, apie 3-5 val. Ir jų paskelbimas bus visiem staigmena. Jos bus paskelbtos ir, įteiktos tuoj po parodos atidarymo, po gen. konsulo žodžio.

Buvo numatyta sekmadienį surengti koncertą. Išnagrinėjus padėtį, koncertas nukeliamas į kitą šeštadienį ir sujungiamas su literatūros vakaru. Dabar sekmadienį, vasario 6, 4 v. po pietų bus paskaita — Lietuvių liaudies menas ir jo įtaka lietuvių dailei. Paskaitą skaityto ir skaidres rodo Paulius Jurkus. Po paskaitos kavutė.

Pirmadienį paroda bus uždaryta. Paskui kitom dienom atidaryta vakarais.

Penktadienį dail. Česlovas Janušas demonstruoja paveikslo tapybą. Demonstracijos rengiamos 8 v.v.

Šeštadienį, vasario 12, 8 v.v. — koncertas ir literatūros vakaras. Jo programa dar pilnai nesudaryta. Literatūros daliai pakviestas rašytojas Aloyzas Baronas iš Chicago. Jis sutiko dalyvauti.

Paroda uždaryma vasario 13, sekmadienį, 8 v.v. Tą vakarą 7 v. paskelbiama populiarumo premija.

Kitas parodos rengimo komiteto posėdis šaukiamas lapkričio 29, pirmadienį, 8 v.v. Kultūros Židinio bibliotekoj.

New Yorko birutiečių valdyba su viešnia rašytoja Birute Pukelevičiute. Iš k. E. Liaukuvienė, V. Rūtenienė, Birutė Pukelevičiutė, M. Klivečienė, T. Šlepetienė, E. Noakienė. Nuotr. L. Tamošaitis

gerai išmokusi kalbėti lietuviškai. Ji ir šokti atėjo į lietuvių ansamblį.

Su šia Rugiapiūtė ansambliu gali keliauti ir į kitas kolonijas. Jam bus graži išeiga, nes įdėta labai daug darbo, žiūrovams tikrai bus malonus spektaklis.

-o-

Malūnų čia buvo pakvietus Lietuvos atsiminimų radijo vlandėlė, kuriai vadovauja prof. Jokūbas Stukas. Pertraukos metu jis pristatė vakaro svečius, padėjo vaidintojams. Vaidintojai apdovanoti gėlėmis. Gėlių krepšį atsiuntė N.Y. ansamblis Tryptinis.

Po programos buvo vaišės prie stalų ir šokiai. Publika buvo pilnutėlė salę. (p.j.)

BAYONNE, N.J.

PAGERBTA VYČIŲ VEIKĖJA MARY YORK

Tradicinėse vaišėse, kurios vyko spalio 25 Bayonnėj, Hi-Hat klube, buvo pagerbta Lietuvos vyčių veikėja Mary York-Radvilaitė. Šiam pagerbimui, kurį suruošė kitataučiai, buvo pasiūlyta šimtai moterų kandidatų. Pasirinkta dvylika, jų tarpe ir Mary York. Dar prieš pagerbimą jas visas gražiai aprašė The Jersey Journal (spalio 14). Įdėtos ir jų nuotraukos.

Aprašymas apie Mary York pradedamas tokia pastraipa: "Mary York, iš Jersey City, nuo pat savo jaunystės suprato, ką reiškia Amerikai laisvė. Būdamas lietuvių imigrantų duktė, didelę savo gyvenimo dalį ji pašventė skleisti laisvei ir jos simboliam." Toliau, tarp kitko, minima, kad daug darbo valandų ji skiria Amerikos imigracijos muziejui, esančiam Laisvės statulos apa-

Vytautas Smetona Pabaltijo koncerte

Pabaltijo koncerte lapkričio 14 girdėjom dar negirdėtą pianistą Vytautą Smetoną. Tai jaunolis, scenoj atrodęs lyg vaikas. Bet jo grojimas buvo subendusio, daug praktikuojančio pianisto. Būdingiausia, kad nuo pirmojo tono iki pat galo jis išlaikė dinaminį svyravimą ir frazavimą. Jo didokos rankos plaukė kaip gūbės per klavišus. Įgimto dinamikos pajautimo jam galėtų pavydėti ne vienas pianistas. Jo forte ir piano, fortissimo ir pianissimo jaučiami kiekvienoj frazėj, ar jis tai žino, ar ne.

Programa buvo pradėta L. van Beethoveno sonata A-dur, op. 26, Andante su variacijomis.

Jauno pianisto grojime nesijaučia technikos, jaučiasi tik muzika. Rodosi, kad jis tik liečia klavišus, bet jų nemuša. Net pedalo nesijaučia, nors jis yra labai dažnas. Jaučiama nuoširdi, nerafinuota, paprasta nuotaika. Jo grojimas yra saulėtas. Net Mirusijų marše skamba kažkoks preliudas į gyvenimą, bet ne į gyvenimo pabaigą.

Prokofjevo Sonata A-moll, op. 28 buvo kulminacinis grojimo punktas. Vietomis jautėsi užsiterstinimas, jėga, čia vėl švelnumas ir šilima.

Po pertraukos girdėjom M.K. Čiurlionio šešis smulkesnius veikalus — "Lakštingalą" ir kitus. Jie buvo grojami laikantis to paties principo — smulkios dinamikos, kuri iškelia pagrindinius motyvus ir atskiria akompanimentą. Šiame koncerte Čiurlionis neišnyko didžiųjų kompozitorių tarpe, bet išliko didelis ir švarus.

F. Chopino Sonata B-minor, op. 58 buvo pagrota kaip ir pirmieji veikalai, išlaikant Chopino romantinę dvasią.

Bisam pianistas pagrojo Debussy Serenadą, Rachmaninovo Etiudą ir Chopino Mazurką.

Vytauto Smetonos koncertas sutraukė lietuvių daugiau negu paprastai. Gal kasėjo iš sentimentų, kadangi Vytautas Smetona yra mūsų buvusio prezidento vaikas. Bet svarbu ir tai, kad jis yra geras ir maloniai klausomas pianistas.

Elena Vasyliūnienė

77-JŲ METŲ SUTIKIMAS FLORIDOJE

Lietuvių Bendruomenės Palm Beach County apylinkės valdyba ruošia Naujų Metų sutikimą 1976 gruodžio 31 9 val. vakaro puikioj Hilton Inn pokylių salėj, esančioj Singer Island — 3800 N. Ocean Dr., maždaug 2 mylios į šiaurę nuo garsiosios Palm Beach vasarvietės. Hilton Inn viešbutis yra ant pat Atlanto kranto.

Svečiai bus vaišinami karšta vakariene ir šampanu, gros orkestras. Įėjimo kaina 12 dol. Veiks baras.

Jau dabar norime priminti visiem tautiečiam, kurie ruošiasi praleisti šių metų Kalėdas ir Naujus Metus Ft. Lauderdale, Pompano Beach, Lake Worth, Juno Beach ar artimoj apylinkė, kad jie visi yra nuoširdžiai kviečiami dalyvauti šiame metiniame lietuvių pokyly.

Neužmirškime, kad N. Metų sutikimą nuotaikingomis lietuviškomis melodijomis praturtins specialiai iš šiaurės iškviestas populiarusis lietuvių muziko Jono Lekevičiaus orkestras. Jis šokiui gros iki 3 val. ryto.

Svečiai kviečiami užsirašyti šiais adresais:

1. Balčiūnas Valerijonas, 1481 S. Ocean Blvd., Apt. 20, Pom-

pano Beach, Fla. 33062, Tel.: (305) 946-0288.

2. Mikšys Povilas, 440 Apollo Dr., Juno Beach, Fla. 33408, Tel.: (305) 626-2722.

3. Pilipavičienė Albina, 411 Diana Lane, Juno Beach, Fla. 33408, Tel.: (305) 626-0128.

CLEVELAND, OHIO

Lapkričio 28 Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėj 12 val. įvyksta prof. Juozo Brazaičio bei partizanų Juozo Lukšos ir Julijono Būteno mirties sukakties minėjimas. Tą dieną prieš dvejus metus mirė prof. J. Brazaitis. Taip pat šiais metais sukako 25 metai, kaip žuvo vienas iš žymiausių laisvės kovotojų Juozas Lukša, o taip pat iš užsienio grįžęs įsijungti į laisvės kovą žurnalistas Julijonas Būtenas. Minėjime paskaitas skaitys dr. Adolfas Damašis ir PLB garbės pirmininkas St. Barzdukas. Bus rodomas filmas "Šu gyvuoju Brazaičiu". Melodeklamacijos atliks jaunimas.

Neužmiršk lietuviškos spaudos! Skaityk ir platink ją!

Prof. Simas Sužiedėlis, spalio 10 Kultūros Židiny skaito paskaitą — Šv. Pranciškus ir Lietuva. Nuotr. L. Tamošaitis

LAISVĖS VARPAS
Sekt. 11-12 val.
WWEL, 1430 KC.
P. Viščinis
173 Arthur St.
Brockton, Mass. 02402
Telef. 586-7209

Bostono viešojoje centrinėje bibliotekoj lapkritis yra skirtas Estijai, Latvijai ir Lietuvai. Ten vyksta tautinių dirbinių, spaudos ir knygų parodos. Lapkričio 9 šoko lietuvių ir latvių tautinių šokių grupės. Lietuviam vadovavo Ona Ivaškenė, latviui — Lidija Abolinš. Latviai šoko šešis šokius, o lietuviai penkis. Lietuvių landytinis labai patiko, teko kartoti. Publiką sudarė daugiausia amerikiečiai. Po programos visi svečiai buvo pavaišinti. Mėnuo užsibaigs lapkričio 29. Dar pramatomos paskaitos su skaidrėmis: Romo Bričkaus, Algirdo Budreckio, Myklo Drungos, dr. Jurgio Gimbuto ir dr. Stasio Gostauto.

Pianisto Vytauto Smetonos iš Clevelando koncertas vyko lapkričio 14. Rengė Naujošios Anglijos baltų draugija. Jauną pianistą Bostono publika sutiko gana šiltai.

Kalėdų eglutė, rengiama liutuanistinės mokyklos, bus gruodžio 19, sekmadienį, 3 val. po pietų Šv. Petro lietuvių parapijos salėj po bažnyčia.

Bazaras, rengtas Šv. Petro lietuvių parapijos, vyko lapkričio 14 Lietuvių Piliečių D-jos salėje. Buvo parduota daug įvairių gaminių. Žmonės gausiai lankėsi.

GARSO BANGOS BOSTONE

Bostone veikia trys lietuvių radijo programos. Minkų, seniausioji, programa duoda žinių iš pasaulio, muzikos ir asmeninių pasveikinimų. Laisvės Varpas, Petro Viščinio vedamas, pateikia patriotinę tautinę programą. Naujausioji programa yra Garso Bangos. Ji duodama anglų kalba per Bostono universiteto radijo stotį.

Garso Bangų įdomu klausytis. Tai grynai kultūrinė programa. Joj girdim liaudies dainas ir liaudies pasakas. O lapkričio 7, sekmadienį, 1 val. 30 min. girdėjom šių dienų klasinės muzikos pusvalandį. Buvo atlikti Vytauto Barkausko trys kūriniai, niekur nerekorduoti ir dar Bostone negirdėti. Vytautas Barkauskas yra lietuvis kompozitorius, gimęs 1931, gyvenęs Lietuvoje. Atliktieji veikalai: koncertina kameriniam orkestrui (paurošė ir dirigavo S. Sondeckis) ir du kūriniai mušamiesiems instrumentams (dirigavo Domarkas).

Būdinga, kad lietuviai kompozitoriai stengiasi rašyti moderniai, atsiakratydami romantizmo ir liaudies įtakos. Amerikos klausytojai jų modernizmas jau būtų atsilikęs, bet lietuviui kompozitoriui, kuriam yra draudžiama moderniai kurti, tai jau pažanga.

Veikalus atliko Vilniaus Filharmonija.

Pirmas veikalas, grotas mažo kamerinio orkestro, neturi nieko bendro nei su Dvariono, nei su Klovos romantinėmis ir tautinėmis melodijomis. Veikalą pradeda mušamieji pianissimo, staigiai įstoja styginiai. Jaučiasi didelė išraiška. Niuansai išlaikyti iki smulkmeniškumo. Toliau pasigirsta anglų ragas, duodas melodiją, kurią tramo styginių tremola. Veikalas originalus, neįstatomas į jokių rėmus, nepanašus į jokių kompozitorių.

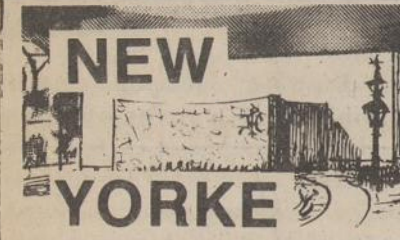
Kiti du veikalai, skirti mušamiesiems, daro triukšmą, sunku atskirti instrumentus, ypač tik vieną kartą išgirdus.

Garsų Bangos, kaip mūsų tautinė reprezentacija, atlieka puikų darbą. Poros žmonių rankose ši programa kalba už mus amerikiečiams suprantama kalba ir duoda mum sunkiai suprantamus turinius.

Elena Vasyliūnienė

BOSTON, MASS. — WLYN
1360 ir FM 101.7 sekmad. 1-1:30.
S. Minkus, 502 E. Broadway,
So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489.

DARBININKAS

NEW YORK

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spauštuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Jaunimo pamaldos Kultūros Židiny — gruodžio 5, 12 val. Giedos jaunimo choras, vadovaujamas sol. Jūratės Litchfield ir muz. Dalės Sakaitės. Pamaldomis rūpinasi K.Ž. jaunimo reikalų sekcija, o vaišėmis — skautai. Visas jaunimas maloniai kviečiamas dalyvauti.

Prof. Juozo Brazaičio, Darbininko redaktoriaus, žymaus visuomenininko, dvejų metų mirties proga pamaldos bus lapkričio 28, jo mirties dieną, 10 val. pranciškonų koplyčioje. Visi velionies bičiuliai ir artimieji prašomi pamaldose dalyvauti.

Kazio Jankūno pavarde per klaidą praleista Ramovės korporantų užuojautoj a.a. Stasio Gudo šeimai lapkričio 12 Darbininke.

Albinas Prižgintas, vargonų virtuozas, vargonais grojęs ne tik New Yorke, bet ir Paryžiuje, atliks religinės muzikos koncerto programą gruodžio 12 Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Koncerto pradžia 4 v. po pietų. Rengia Liet. Kat. Religinė Šalpa.

Antanas ir Bronė Reventai sveikina visus pažįstamus Padėkos dienos proga, siunčia geriausius linkėjimus iš Floridos ir nuoširdžiai dėkoja įvairių organizacijų atstovams bei pavieniam asmeniui, kurie surengė tokias puikias išleistas. Dabartinis jų adresas: 2850 59 St. So., Apt. 504, Gulfport, Fla. 30707. Tel. 813 347-5320.

LMK Federacijos N.Y. klubas gruodžio 5, tuoj po jaunimo pamaldų, Kultūros Židinio madojoje salėje rengia prieškalėdinį apsipirkimą-prekymetį. Bus įvairiausių rankdarbių, audinių, papuošalų, medžio drožinių, gintaro. Įėjimas nemokamas. Bus galima gauti pietus, kavos ir įvairiausių pyragų. Visi prašomi pasinaudoti šia proga ir įsigyti gražių lietuviškų dovanų.

Muzikos Žinių naujas numeris baigiamas parengti ir tuoj bus atspausdintas. Drauge telkiama medžiaga ir kitam numeriui. Muzikos Žinias redaguoja Algirdas Kačanauskas, Vargonininkų Muzikų Sąjungos pirmininkas, Apreiškimo parapijos vargonininkas.

Am. Liet. Jaunimo Sąjungos New Yorko Tarybos nariai kviečia N.Y. jaunimo organizacijas (ideologines ir neideologines) dalyvauti bendram N.Y. jaunimo posėdy, kuris įvyks lapkričio 29, pirmadienį, 8 v.v. K. Židiny. Jaunimo organizacijų atstovai turi būti tarp 16 ir 30 metų amžiaus. Šiame bendrame N.Y. jaunimo posėdy bus pristatyti N.Y. Tarybos planai, bus diskutuojama šių planų įgyvendinimas ir derinimas su vietos jaunimo organizacijų veikla. Taip pat vietos jaunimas bus plačiau supažindintas su Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjungos apimtimi bei tikslais. Informacijos reikais skambinti Jonui Vainiui, tel. 296-8607.

Dail. Romas Viesulas dalyvauja specialioj parodoj Brooklyn muziejuje — 30 Years of American Printmaking. Dail. R. Viesulo grafikos kūriniai yra patys didžiausi ir yra išstatyti centrinėse parodų salėse, tuo pačiu virsta ir visos parodos centru. Kūriniai nepaprastai didelio formato, užima visą sieną. Iškilmingas parodos atidarymas buvo lapkričio 17. Dalyvavo ir pats dailininkas ir jo artimieji.

Kat. Mokslo Akademijos suvažiavimas vyksta šį savaitgalį Detroit. Iš New Yorko į suvažiavimą skrenda Tėv. Viktoras Gidžiūnas, kuris vadovauja istorijos mokslų sekcijai. Taip pat važiuoja ir kun. K. Pugevičius, Liet. Kat. Tarybos direktorius. Drauge su jais keliauja ir prel. P. Jatulis, neseniai atvykęs iš Romos ir sustojęs pranciškonų vienuolyne. Jis skaitys paskaitą — Pastangos įsteigti Lietuvos bažnytinę provinciją nuo Mindaugo iki nepriklausomybės laikų.

Vargonininkų — Muzikų Sąjungos centro valdyba ir šios apylinkės muzikai posėdžiavo ir svarstė būsimos dainų šventės repertuaro klausimą. Susipažinę su visų repertuaru, jie pasiūlė kai kurių pakaitalų mišriam chorui ir vyrų chorui. Posėdžiui pirmininkavo Algirdas Kačanauskas, sekretoriavo Mykolas Cibas. Penktoji dainų šventė rengiama 1978 metais Toronte, Kanadoj.

Juozas Andrijauskas, anksčiau gyvenęs Bronxe, o paskutiniu metu Woodhavene, mirė lapkričio 22, palaidotas 24 iš Aušros Vartų bažnyčios Šv. Raymundo kapinėse, Bronx, N.Y. Paliko dukrą F. Samolėną, tris sūnus, anūkus bei kitus giminaičius. Šermenimis rūpinosi Shalins įstaiga, Woodhaven, N.Y.

Kražiškių sambūris Chicago kviečia visus buvusius Kražių Žiburio gimnazijos auklėtinius, mokytojus ir visus kražiškius atvykti į suvažiavimą — po būvį lapkričio 27 vakarą, Jaunimo Centro kavinėje. Registruotis tuojau pat skambinant telefonu 312 925-5396. Rytoriaus dieną, lapkričio 28, įvyks Kražių skerdynių minėjimas.

Vietoj kalėdinių atvirukų siuntinėjimo Darbininko skaitytojai kviečiami prisiųsti auką spaudai remti ir tuo pačiu sveikinti artimuosius ir draugus per laikraštį. Taip pat vietoj kalėdinių atvirukų siuntinėjimo galite aukoti Kultūros Židinio išlaikymui. Anksčiau prisiuntusieji bus laiku paskelbti laikrašty.

Darbininko kalendorius 1977 metams visiems Darbininko skaitytojams išsiųstas lapkričio 12. Šiame kalendoriaus viršelyje puošia fotografo Vytauto Augustino 5 spalvų fotografija — New Yorko lietuvių tautinių šokių grupė, vadovaujama Jadvygos Matulaitienės, ankstesniais laikais. Visi kviečiami prisidėti prie kalendoriaus spausdinimo išlaidų padengimo.

Cypress Hills išnuomojamas moderniškai atnaujintas butas iš 5 ir pusės kambarių. Butas laisvas — galima tuoj užimti. Tel. 235-0414.

— ST. PETERSBURG, FLORIDA ir apylinkėse perkant, parduodant ir nuomojant nuosavybes kreipkitės į ANGELE KARNIENĘ, Broker-Realtor, 6900-10th Ave. North, St. Petersburg, Fla. 33710. Telef. (813) 345-2738.

Algimanto Kezio, SJ, filmų popietė rengiama lapkričio 28, sekmadienį, 1:30 v. popiet Apreiškimo parapijos salėje. Bus parodyti keli filmai: apie prof. Juozą Brazaitį, Simo Kudirkos sutikimą Chicagoj, apie anglių kasyklas Pennsylvanijoje. Taip pat bus pristatyta knyga "Palikę tėviškės namus".

Elizabeth, N.J., Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos bažnyčioj lapkričio 28, sekmadienį, 3 v. po pietų rengiamas religinės muzikos koncertas. Vargonais groja L. Moliuskėvičiūtė, smuiku solo J. Vėblaitis, solistai: Liudas Stukas, Irena Stankūnaitė, Ona Zubavičienė, parapijos choras, vadovaujamas Vinco Mamaičio. Po koncerto parapijos salėj vakarienė, banketas.

A. a. Albertui Oslapui atminti Tautos Fondui auکوjo:

50 dol. — Lietuvos Valstiečių Liaudininkų ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros New Yorko kuopa.

25 dol. — dr. Kęstutis ir Elena Valiūnai.

Po 10 dol. — dr. Domas ir Sofija Jasaičiai, A. Bortkevičienė, dr. J. Lenkaitis, Jonas Klivečka, Loreta ir Petras Vainiai, Aloyzas Balsys.

5 dol. — Elena Bublaitienė.

Maspetho Lietuvių Piliečių Klubu moterys pagelbininkės išrinko naują valdybą: pirm. Lottie Ulrich, vicepirm. Helen Jambor, sekr. Mary Chėpulis, finansų sekr. Eva Kazlauskas, izd. Helen Janis. Narės balsavo ir nutarė paaukoti po 100 dol. Maspetho greitosios pagalbos korporacijai ir St. Rose Home For Cancer, po 25 dol. St. Vincent Home For Boys ir Rausuotųjų kolonijai.

Kalėdų šventėm artėjant, užuot siuntinėjus sveikinimo korteles, kviečiame sveikinti savo draugus ir artimuosius per Darbininką, skiriant auką Darbininkui, Kultūros Židiniui ar kuriam kitam tikslui.

Pianistė Julija Rajauskaitė-Petrauskienė nuo lapkričio mėnesio pakviesta dėstyti fortepijoną Princetono universiteto Westminster Choir kolegijoj. Jos viešas koncertas įvyks gruodžio 5, sekmadienį, 2 v. po pietų Grassman Hall Alexian Brothers ligoninėj, Elizabeth, N.J. Koncertą rengia Alexian Brothers savo ligoninės naudai.

Kotryna Jurgėlienė-Simon sulaukusi 80 m. amžiaus, mirė Floridoj. Kadangi ilgus metus gyveno Woodhavene, kūnas pargabentas į Shalins Funeral įstaigą, iš kur lapkričio 22, po pamaldų Apreiškimo bažnyčioj, palaidota Cypress Hills kapinėse. Paliko 4 sūnus ir anūkus.

A. a. Stasiui Gudui mirus, Irena ir Stepas Lukauskai, Fort Myers, Fla., reikšdami nuoširdžią užuojautą velionės žmonai Verutei bei dukrom Gražinai ir Aušronei, auکوja 20 dol. Kultūros Židiniui. Nuoširdus ačiū.

Pauliaus Jurkaus Juodvarniai, pasaka-poema, išleista Darbininko, gaunama Darbininko administracijoj. Kaina 5 dol.

Lietuviai dailininkai kviečiami dalyvauti 8-toj dailės parodoj, kuri bus vasario 5-13 Kultūros Židiny.

Prof. Juozo Brazaičio dvejų metų mirties sukakties proga Toronto lietuvių organizacijos rengia minėjimą lapkričio 28, sekmadienį, 4 val. po pietų. Prisikėlimo parapijos parodų salėje. Bus rodomas kun. A. Kezio, SJ, filmas apie prof. J. Brazaitį. Kalbės dr. Vyt. Majauskas iš Detroito ir V. Ignaitis.

Gruodžio 12, sekmadienį, 4 val.
 Apreiškimo p-jos bažnyčioje,
 259 N. 5th St., Brooklyn, N.Y.

MUZ. ALBINO PRIŽGINTO

religinės muzikos vargonais

REČITALIS

Įtarpuose ištraukas iš K. B. Kronikos skaitys Juozas BOLEY-BULEVIČIUS, Vida JANKAUSKIENĖ, Tadas ALINSKAS.

Po programos — pabendravimas-vališės p-jos mokykloje. Aukos — Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai.

Visi širdingai kviečiami dalyvauti ir paremti Religinę Šalpą.

Rengia Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos Rėmėjų Skyrius

INŽ. JUOZO RYGELIO
 FOTO DARBŲ PARODA —

GAMTOS GROŽIS NUOTRAUKOSE

GRUODŽIO 4-5
 KULTŪROS ŽIDINYJE

Lankoma:
 šeštadienį nuo 5 iki 9 v.v.
 sekmadienį nuo 1 iki 5 v. p. p.

Oficialus parodos atidarymas
 7:30 v.v. šeštadienį

Parodą rengia ir visus kviečia
 L.M.K. FEDERACIJOS
 NEW YORKO KLUBAS

Visi kviečiami atsilankyti į ALGIMANTO KEZIO, SJ, FILMŲ POPIETĘ

ir knygos "Palikę tėviškės namus" pristatymą lapkričio 28, sekmadienį, Apreiškimo parapijos salėje, North 5 ir Havemeyer Sts., Brooklyn. Po mišlų apatinėje salėj užkanda. 1:30 val. apie knygą žodį tars kun. Pr. Raugas. Po to filmai:

Prof. Juozas Brazaitis
 Simo Kudirkos sutikimas Chicagoj
 Ten, kur anglių kalnai styri

Įėjimo auka 2.50 dol.

MONTREALIO LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGA

MIELAI KVIEČIA VISUS STUDENTUS ATVYKTI Į

XIV TRADICINĘ ŽIEMOS STOVYKLĄ

kuri vyks nuo gruodžio 27 iki sausio 1 L'Auberge De La Perdiere viešbuty, St. Donat, Quebec. Stovyklos programa pritaikyta prie slidinėjimo ir įvairių žiemos sportų bei socialinių įvykių. Stovyklos kaina \$82.00. Įmokėjimas — \$40.00 kurie nebus grąžinami po gruodžio 10 d.

Dėl informacijų ir įmokėjimų kreiptis:

Gintaras Nagys
 700 B Champagneur
 Montreal, Quebec
 Canada H2V 3P8
 (514) 277-7868

ARBA

Regina Kudžmaite
 5045 Bossuet
 Montreal, Quebec
 Canada, H1M 2M3
 (514) 256-4318

YAKUTIS

ideali
 Kalėdų
 dovana

artimiesiems

"dainavimas visada gyvas ir pilnai
 jausminiai pergyventas"

JERONIMAS KAČINSKAS

Užsisakykit šią plokštelę šiandien
 DARBININKO ADMINISTRACIJOJE
 \$6.50 (įskaitant persiuntimą)